

Bajtársi

XXV. évfolyam 2022/1. szám

Hírlevél

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

Nagy dobásaink

4. oldal

Fél évszázados tanösvények

10-11. oldal

Példakép égen, földön

19. oldal

Húsvét. A sír üres. Fény árad mindenfelé. Honvédeskü tavaszi szavai töltik be a szíveket. Katonautódaink. Alapképzésen túl, pályakezdésen innen. Most ők mondják, hazámat híven szolgálom. Nem az örökségtől kell félni, hanem attól, hogy nem élünk szavai szerint. Modern idők, szent esküvések, régi hitvallások. Két tűz közé szorult vétlének sóhaja. A fény tovább árad...

(M. T. Gy. FOTÓ: KERTÉSZ LÁSZLÓ,

HONVEDELEM.HU –

MH 25. KLAPKA GYÖRGY LÖVÉSZDANDÁR.)

Nemzeti ünnepünkön

Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc kezdete, március 15-e, nemzeti ünnepünk alkalmából a HM-ben, a Magyar Honvédség alakulatainál, Szövetségünk tagszervezeteinél is megemlékezéseket tartottak, és kitüntetések, elismerések átadására is sor került, többek között a BEOSZ és tagszervezeteinek javaslatára.

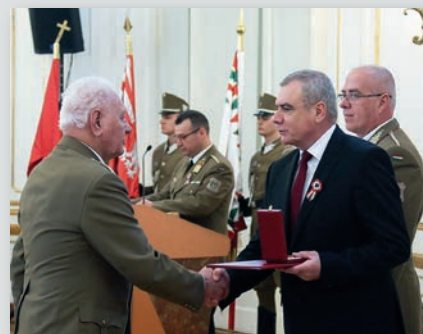
A köztársasági elnök a társadalom és a honvédség kapcsolatának erősítése, a helyi közösség építése és a katonai hagyományok ápolása iránt elhivatott tevékenysége elismeréseként a Magyar Bronz Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetését Galló István ny. ezredesnek, a Balassi Bálint Bajtársi

Egyesület elnökének (bal oldali képünkön), a Magyar Bronz Érdemkereszt katonai tagozata kitüntetését Kovács József ny. alezredesnek, a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület elnökének adományozta. (Felvételeinken a honvédelmi tárca központi ünnepségén Szabó István honvédelmi államtitkár adja át az elismeréseket.)

A társadalmi szervezetek képviselői részére tartott honvédelmi minisztériumi ünnepségen ugyancsak adtak át elismeréseket, a BEOSZ Elnökségének és tagszervezeteinek javaslatára is.

A honvédelmi miniszter a Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát Szigetvári Sándor ny. alezredesnek (Szolnok), II. fokozatát Pintér József ny. r. főtörzsőrmesternek (Kiskunfélegyháza), a III. fokozatát Horváth János ny. századosnak (MVRSZ), dr. Csillag Péternek (Gyenesdiás), Harmat Jánosnak (Szeged), Kónya Józsefnek (MVRSZ Somogy megye), dr. Lakatos Rolandnak (Cegléd), Szántó Máriaának (Kecskemét), Ugron Ákos Gábornak (MVRSZ Veszprém megye), Varga Józsefnek (Szabad-

szállás), Zubor Imre r. alezredesnek (Kiskőrös) adományozta, míg Aranykor Kitüntető Cím arany fokozatával Szikla Lajos ny. ezredes (Szolnok) és prof. dr. Berek Lajost (Budapest) tüntette ki. Miniszteri emléktárgyat kapott Homola Csaba ny. dandártábornok (Budapest), Esküdt Lajosné (Szentendre), Horváth Jenő ny. főtörzszászlós (Szentendre), Kochné Turi Terézia (Kiskunhalas), Lasch Béláné (Szombathely), Petró Attila (BEOSZ) és Salamon Béláné (Szeged).

Az MH parancsnoka emléktárgy elismerésben részesítette Ravasz Ferencné ny. alezredes (Budapest), Szecsődi Lászlóné ny. törzsőrmestert (Kiskőrös), Fekete Lajost (Nagykanizsa), Katranitz Lászlót (Budapest).

BH-INFORMÁCIÓ

FOTÓ: SZABÓ LAJOS ZÁSZLÓS

Hála a katonazselymeknek

A Katonazselymek XIX. Országos Találkozóján Szabó István, a HM honvédelmi államtitkára és Bozó Tibor vezérőrnagy, az MH Parancsnokságának törzsfőnöke elismeréseket adott át többek között a BEOSZ, illetve tagszervezeteinek javaslatára.

A honvédelmi miniszter a Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatát Kenesei Péternének (Nagytarcsa), a III. fokozatát Fehér Józsefnének (MVRSZ Somogy megye) adományozta. Miniszteri emléktárgy elismerésben részesült

Bilki Ferencné (Szabadszállás), Bodnár Sándorné (Szentendre), Borbély Gáborné (Szeged), Kakuk Gyuláné (Kiskunhalas), Madarász Károlyné (Pápa), Mérsárosné Ragó Éva (Kiskunhalas), özv. Némethné Bornemisza Klára (Szombathely), Takács Zoltánné (Kiskőrös). MH parancsnoki emléktárgyat Tuzson Aladárné (Kalocsa), MH parancsnoki elismerő oklevelet pedig Gyarmati Jánosné (Nagyatád) kapott.

BH-információ

Fotó: Szováthy Kinga, honvedelem.hu

Kedves Kisbajtárs!

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elmúlt évi nagy sikerű rendezvénye volt az első alkalommal megtartott Kisbajtársak Találkozója, amelyen több mint félezer résztvevő, köztük közel kétszáz kis- és nagyjószág vett részt.

A Szövetség a „Nemzedékek Éve” programsorozata részeként idén ismét megrendezi a találkozót, és ebből az alkalomból „Katonadolog!” címmel gyermekrajzpályázatot hirdet.

Rajzold le élményeidet a tavalyi találkozóról, ha nem vettél

részt, akkor pedig rajzolj a katonaságról, a katonákról, a honvédelemről, a katonai hagyományokról! Alkotásoddal próbálj válaszolni arra a kérdésre is, hogy „milyen leszek, ha katona leszek?”

Beszélgjétek erről szüleitekkkel, és érdeklődjétek az iroda@beosz.hu e-mail címen!

A pályázatok beérkezésének határideje: 2022. szeptember 1. Műveiteket a Szövetség címére (1087 Budapest, Kerepesi út 29/B.) küldjétek, a borítékra írjátok rá: „Katonadolog!”

Az Elnökség

TARTALOM

Nemzeti ünnepünkön.....	2
Katonaözvegyek köszöntése.....	2
Kedves Kisbajtárs!.....	2
Napfény hírlevelünkön.....	3
Nagy dobásaink.....	4
Fent és lent.....	5
A vagyon gonddal jár.....	6
Alkotótársunk köszöntése.....	6
Hejcei főhajtás.....	7
A magyar kultúra napján.....	7
Tíz év nyomában.....	8
Emlékezők, hősök.....	9
Fél évszázados tanösvényeink.....	10
Jobbágyi: „Együtt, egymásért!”.....	12
Feledhetetlen barátaink.....	12
Karcag: ötven.....	13
Okleveles önkéntesek.....	13
Kiskunfélegyháza:	
szobormentők ünnepe.....	14
Nagykanizsa: elismerő címek.....	14
Klubtörténet BEOSZ-értéktárban.....	15
„BBE”-évforduló.....	15
Jánoshalma: „jelenléti ív”.....	16
Hévízi üzenet.....	16
Helytörténet „szakápolója”.....	16
Hazaszeretet, tapasztalat, önállóság.....	17
A siker kulcsa.....	18
Példakép égen, földön.....	19
Hazámat szolgálom.....	20
Kiss Antal-emléktűrák.....	21
Ceglédi „arcvonalak”.....	22
Miénk itt a tér!.....	22
„Élő szentanyúk” nélkül.....	23
Vízen, parton, sikeresen.....	23
Bem, évforduló, őszi szellő.....	24
WAT-hírek.....	25
A pápa fotelje.....	25
Gidófalvy Lajos igaz ügye.....	25
Életmentők.....	26
Hatvan, Bihar, Kecskemét... ..	27
A jó hír autón jár.....	27
„Lehár 145” újabb felvonása.....	27
Békeidőben haltak a hazáért.....	28
Feri bácsi, gratulálunk!.....	28
Petőfi 200.....	28
Shihan Furkó Kálmán tér.....	29
Hüse Károly emlékezete.....	29
Értéktár (sor)katonai eleme.....	29
„Egyszázalékos” felhívás.....	30
A jogsegélyszolgálat hírei.....	31
A rezidencia díszőrsége.....	32

**A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA**
FELELŐS KIADÓ:
HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
VILNER PÉTER NY. EZREDES
FŐSZERKESZTŐ:
M. TÓTH GYÖRGY
KORREKTOR:
MÉSZÁROS KÁROLY
TERVEZŐSZERKESZTŐ:
GÁBOR MARIANN
A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE:
www.beosz.hu
CÍM: 1440 BUDAPEST, PF.: 22.
E-MAIL: sajto@beosz.hu
NMHH SZÁM: 1612/2012

Napfény hírlevelünkön

Minden újszülöttnek minden vicc új... Akár én is érezhetném magam így, „pólyában”, hiszen nem volt az olyan túl régen, amikor átvettem a hírlevél-készítői „stallumot” Gróf Ferenc ny. alezredestől, magyar honvédos évtizedeim első főszerkesztőjétől. De a dolog már csak úgy áll, hogy miként a BEOSZ létrejöttének tanúja lehettem, úgy a Bajtársi Hírlevél első számának „nyomdaillata” is belém ivódott. Ma is előttem van az első évfolyam első számának 1997-ből ránk maradt szűkszavú impresszuma: „Felelős kiadó: Sipos Géza ezredes, a BEOSZ elnöke. Szerkesztő: Kacsó Lajos. Cím: 1440 Budapest, Pf.: 22.” Nos, Géza ma már tiszteletbeli elnök, Lajos ma már az égi szerkesztőség kávéját issza, a postafiókcím maradt örök...

Ezt írtam a Szövetség történetének esszenciáját adó könyvben, most persze másfajta ünnep köszöntött ránk. Alig valamivel a magyar sajtó napja, március idusa után áprilisban énekelhetné fülünkbe Halász Judit: „boldog, boldog születésnapot”. Kiérdemelte hírlevelünk, az immár negyed évszázada minden negyedévben megjelenő nyomtatott fórumunk, képzeletbeli bakancslistánk helyszíneit elénk táró újság, szövetségi kincsesládánkból elő-elővarázsolt közösségek, történetek, (had)történelmi mementók lapja.

Jól tudjuk, a Himnuszt, nemzeti imádságunkat sem csak énekelni kell, annak minden sorában „részlet kell venni”. Üssék csak fel a hírlevél honlapunk jóvoltából megőrzött megannyi lapszámát! Mikor, hogy, de mindig is erre

törekedett szerkesztő, szerző, kiadó: a lap résztvevője legyen a BEOSZ zászlaja alatti történetnek. De szeretné a magamfajta szerkesztő a katonaújságírói negyvenegynéhány évével azt hinni, egy jó kis lap alakíthatja is kiadójának történetét. Hát, igazából, a Szövetséget éppen azok alkotják, történetét éppen azok alakítják, akik az ország valamely szegletéből soraikkal előállnak, gondot, örömet mindannyiunk elé tárnak.

Szóval, jó lappal rendszeresen napfényre jönni nagy vállalkozás. Sikeres vállalkozás. Negyed évszázadnyi nyomtatott életünk, a mi negyedévenkénti Corvinianánk „bekörmölt” példányai nemes hagyatékunk.

Kedves Olvasó! Most félreteszem a tollat, hátrébb tolongom a klaviatúrát. Széltől is óvott szerkesztői tárgyaimat. Negyedévi főszerkesztői találkozásainkról, a hosszan tartó számítógép előtti munkáról orvosi javallatra kényszerűségből egy időre lemondok. Hálával tartozom lapszámaim minden segítőjének...

Hagyják ragyogni e vállalkozást, a főszerkesztői poszton engem váltó dr. Bertalan György ny. alezredes nevével fémjelzett lapot. Ötleteikkel, cikkeikkel és fotóikkal keressék őt a sajto@beosz.hu e-mail címen, illetve a +3630-583-5918-as mobilszámom.

M. TÓTH GYÖRGY
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

Nagy dobásaink

„Harminckét éves lettem én – / meglepetés e költemény...” József Attila sorai jutnak eszembe február 27-én, a BEOSZ születésnapján. Igen, 32 évesek lettünk, ez okot és lehetőséget ad a visszatekintésre, az elvégzett feladatok számba vételére, ha nem is a teljesség igényével. A megalakulás után talán nem túlzás azt mondani, a megmaradás volt a cél. Meg kellett teremteni a működés feltételeit, csak felsorolásszerűen, megismertetni a szervezetet, bemutatni céljait, de a legfontosabb volt a működés anyagi feltételeinek biztosítása.

A mindennapi feladatok mellett kimunkáltunk egy elgondolást a katonagenerációk közötti kapcsolatok erősítésére. Neveket nem szoktam említeni, de ebben az írásban mégis többször megteszem. Kelemen József ny. altábornagynak kiemelkedő érdemei vannak abban, hogy ez az elgondolás megvalósulhatott. Helyettes államtitkárként felvállalta és segítette az elképzelés kiteljesítését, és a sors úgy hozta, hogy 2002-ben már a BEOSZ elnökeként vezényelhetette le a rendezvényt. A program a megbékélés jegyében zajlott, és szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy országos ismertséget, elismertséget hozott a Szövetségnek. Nagy dobás volt.

Az 1992-es év azért is emlékezetes, mert megalakult a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum jogelődje, a Honvédelmi Érdekegyeztető Tanács. Az érdekegyeztetés kiemelt feladata mellett minisztériumi partnereink lehetőséget biztosítottak a katonai felső vezetés és a szakszervezetek kapcsolatainak erősítésére is. Ezek a kapcsolatok mind a mai napig kiemelkedően fontosak.

Szövetségünkben is jelentős változások történtek. Az egyik: 1993-ban létrehoztuk a Bajtársainkért Alapítványt. Az alapítvány a kezdetekkor jelentős anyagi eszközökkel rendelkezett, szolgálhatta, támogathatta az arra rászoruló egyesületeket és a rászoruló tagjainkat. A fő bevételi forrása a Honvéd Bál volt, a bevételt minden évben megkapta az alapítvány. A bál rendezője később más lett, és a szponzorok is fogytak. Az utóbbi két év jelentős változása: soha ilyen mértékű

támogatásban nem részesülhettek rászoruló tagjaink, ugyanakkor a BEOSZ révén egyesületeink is jelentős összegekre pályázhattak, ezzel jelentős támogatást nyerhettek el. El kell ismerni, és ez a teljességhez hozzátartozik, hogy az alapítvány kuratóriumára és a Szövetség elnökségére, apparátusára ez a feladat nagyon nagy terhet rótt, de maradéktalanul eleget tettek e nem mindennapi teendőnek.

Erre az időszakra esik a Tanácsadó Testület megalakítása, amelybe tapasztalt, a Szövetség iránt elkötelezett személyek kerültek. Tapasztalataikat, javaslataikat az elnökség nagyon jól tudja hasznosítani, szükség van a munkájukra.

Jelentős változást hozott életünkbe a régiók kialakítása. A legfontosabbnak azt tartom, hogy az információáramlás meggyorsult, közvetlenebb lett, nagyobb teret kaphattak az egyesületek kezdeményezései. Ezt az információáram-

lást segítette elő a Bajtársi Hírlevél, a Facebook-oldal és honlapunk, a beosz.hu. Arculatuk kialakításában, működtetésükben (és most ismét neveket említek) jelentős szerepet vállaltak egyesületek, a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület (BBBE) nyugállományú ezredes tagjai: Pintér Ferenc, Erdős László és Magócsi Zoltán, aki az elsők között részesült a Katonák Példaképe Díjban.

Ha zárójelenesen is, de már szóltam az elismerésekről. A Szövetség 2003-ban megalapította a számozott BEOSZ Emlékérmet, és büszkén mondom, az 1-es sorszámút a BBBE alapító elnöke, a BEOSZ alapításának szószólója, dr. Herczeg Ottó ny. ezredes, a 6-os sorszámút pedig a BBBE kapta. A Szövetség egy év múlva a Katonák Példaképe Díjat, 2020-ban a Szövetségért Díjat, majd tavaly a Bajtársainkért Díjat alapította.

Sok mindenről lehetne még írni, de engedjete meg néhány gondolat a jövőről. Újszerű kezdeményezés a Kisbajtársak Találkozója. Már túl vagyunk az első nagy sikerű találkozón, és várjuk a folytatást. Itt kell megemlítenem, hogy az egyesületekben sajnos emelkedik az átlagéletkor, a működőképességünk megőrzéséhez fiatalítani kell. Kell! Mindenütt mások a feltételek. Fel kell mérni, kikből lehet utánpótlás: aktív állományból (van rá példa), nem tag nyugállományúakból, tartalékosokból, volt sorállományú katonákból (erre is van példa). Avagy hozzunk-e létre olyan csoportokat, melyek iránt érdeklődnének? (Például kórus, irodalmi kör, a honvédelem ügye iránti érdeklődő civilek...)

Lehet, hogy a dolgokat kissé másként látom, de átéltem, közelről láttam a történéseket, részese voltam sikereknek és voltak nehézségeink. Így utólag visszatekintve csak a szépre, jóra emlékezem.

(Címoldalunkon Kiséri-Nagy Ferenc fotóján a BEOSZ egyik „nagy dobása”, a megalakulás, a másik pedig a Katonánemzedéki Találkozó, annak is egy balatonakarattyai pillanata. Portrénkon: a nemzeti ünnepünkön köztársasági elnöki elismerésben részesült szerzőnk.)

GALLÓ ISTVÁN NY. EZREDES,
A BBBE ELNÖKE
FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

Fent és lent...

Készülve az elmúlt év szövetségi feladatainak összegzésére, gyermekkori emlékem, a hullámvasút jutott eszembe. Egyszer fent, egyszer lent, egyszer nevetve, egyszer elhülve néztem a mélységet.

Ilyen volt az elmúlt évünk is. Terveztünk, reménykedtünk, számoltunk, majd az eredmények láttán örültünk. Az év elején a tervezési időszakban a folyamatok alakulása még alig volt látható, de bízhattunk abban, hogy az elektronikus kapcsolattartásban, az előtervezésben és átszervezésben szerzett tapasztalataink segítséget adnak. A biztonsági előírások miatt a nagy létszámú szövetségi rendezvények egészen nyár közepéig vártak magukra.

A július közepén megtartott küldöttgyűlésen – mint ahogy az ott is elhangzott – a járvány miatt rövidre szabott év munkájáról adott számot az elnökség, de a nehézségek ellenére a Szövetség közösségi erejeként lehetett értékelni, hogy ismét négy új szervezettel bővült a tagszervezetek száma.

Az elmúlt év két nagy rendezvénye már az őszi időszakban valósult meg. Eredményként könnyelhetünk el a már több éve dédelgetett programterv megvalósulását, (lásd felvételünkön) a Kisbajtársak Találkozóját. A járvány miatti aggodalmaink ellenére a siker bizonyította, hogy jó döntés volt a nagyszabású program megvalósítása. A változatos felnőtt- és gyermekprogramokkal színesített nap nemcsak „egy” rendezvény, hanem nagyszerű családi esemény volt. A fogadtatás és a visszajelzések mind ezt tükrözték.

Hasonlóképpen nagy várakozás előzte meg a Katonanemzedéki Találkozót.

A Szövetség hagyományos rendezvénye kényszerű okoknál fogva 2020-ban elmaradt, hiányát mindannyian éreztük, éppen ezért mindent elkövettünk a megtartása érdekében. A 29. találkozó programja elsősorban szakmai témákat feldolgozó előadásokból és fórumjellegű beszélgetésekből állt össze. Az első napon kiemelt vendégünk dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter volt, majd a második napon a Magyar Honvédség parancsnokát, dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagyot üdvözölhettük. Természetesen a programok mellett a találkozás, a beszélgetések és az együtt töltött idő tette ismét jó hangulatúvá a rendezvényt. Az elnökség is az együtt töltött idő lehetőségét használta ki azzal, hogy a találkozót megelőző napon kihelyezett elnökségi ülés keretében – az idő szorítása nélkül, kötetlenebbül – tárgyalt az aktuális és a Szövetség jövőjét érintő kérdésekről.

A Szövetség rendezvényei mellett érdemes szót ejteni az egész éven át zajló, minden régiót érintő miniszteri tájékoztatókról és a szűkebb körű találkozásokról. A miniszteri tájékoztatók célja a Magyar Honvédség jelenlegi és jövőbeli képességének bemutatása és az állomány tagjairól – kiemelten a nyugállományúakról – való gondoskodási elképzelések ismertetése volt. Az itt elhangzott kérdések nyomán vetődött fel, majd valósult meg

a szűkebb körben történő konzultációk lehetősége, ami a helyi viszonyokról való bővebb tájékozódásra adott lehetőséget. Az eleinte vegyes véleményeket kiváltó események fokozatosan kaptak új színezetet és váltak valódi konstruktív párbeszéddé. Ezt a Katonanemzedéki Találkozó fórumán is megtapasztaltuk.

Az év értékeléséhez hozzátartoznak pénzügyeink is, melyekről a számadatok helyett csupán egy gondolat kívánczik ide. A Szövetség elnökségének egyik fontos elve, hogy a rendelkezésünkre álló költségvetési keretből a tagszervezetek munkáját és fejlesztéseiket célirányosan támogassuk. Az elmúlt évben ismét jelentős összeget sikerült támogatásként felhasználni és a már kialakult pályázati rendszeren keresztül a tagszervezetekhez eljuttatni.

A Katonanemzedéki Találkozón meghirdetett „Nemzedékek éve” és az idén esedékes 30. Katonanemzedéki Találkozó fontos feladatok elé állítja a Szövetséget és a tagszervezeteket. Az újra és újra erőre kapó járvány ellenére kitartóan tervezünk, készülünk, és közben megtanultuk a szabályokat és betartjuk a saját és a közösség érdekeit szolgáló óvintézkedéseket.

SZTANÓ ZSUSZANNA NY. ÖRNAGY,
SZERVEZÉSI ELNÖKHELYETTES
FOTÓ: H. GY.

A vagyon gonddal jár

A BEOSZ Felügyelő Bizottságának elnökeként e hasábkokon röviden írnék néhány, előadásaimon szerzett tapasztalatról.

Szövetség – támogatáskezelő. Az általa kiírt támogatások feltételei szerint sok egyesület nemcsak rendezvényekre, hanem tárgyi eszközök beszerzésére is igényelt, és igényel is majd támogatást. Ezzel kapcsolatban felkérésre elemző tájékoztatókat tartottam, de e tekintetben a tájékoztatás alapja nem az elszámolás volt, hanem a támogatásból szerzett vagyion átvételének, kezelésének, nyilvántartásának ismereteire, az évenkénti leltározás kérdéseire hívtam fel a figyelmet.

A szerzett vagyion költségvetési támogatásból valósul meg, ennek okán az

érvényben lévő számviteli szabályok is egyértelműen rendelkeznek. Másodlagosan a támogatást adományozó képviselői ellenőrizhetik a támogatott egyesületnél a pénzügyi elszámolás dokumentumait, a beszerzett, illetve megvásárolt tárgyi eszközök meglétét és azok nyilvántartását. Az egyesületek önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetek, a BEOSZ mint támogatáskezelő kizárólag az elszámolási dokumentumokat ellenőrizheti a két fél által aláírt szerződés alapján, a felügyelő bizottság bevonásával. Az egyesületek által beszerzett vagyontárgyak kezelése, nyilvántartása, elszámolása már az adott tagegyesület elnökének és ellenőrző bizottságának felelőssége.

Tavaly két, ismereteket adó tájékoztatásra került sor, előbb a Közép-dunántúli Régiónál (Bajtársi Hírlevél, 2021/4), utóbb pedig a Nyugat-dunántúli Régiónál. Az egyesületek vagyionának kezeléséről és nyilvántartásáról váltottunk szót, a vetített és iratmintákkal illusztrált előadásomat a résztvevők hasznosnak tartották.

A két fórum tapasztalatai szerint például a marketing- és reklámanyagok adományozása, elszámolása terén bővebb

tájékoztatásra volt szükség. Fontos, hogy a reklám- és marketingtárgyakat, -eszközöket is nyilván kell tartani, a személyhez kötött átadást dokumentálni kell, hiszen ezeket az eszközöket is támogatásból szerezték be. Témáim között szerepelt a pályázati elszámolások egyesületnél tárolt dokumentációinak összesítése, megőrzése és az azzal kapcsolatos nyilvántartási okmányok felfektetése, valamint az is, hogy a „közpénzből” beszerzett, 200 000 forint érték alatti és feletti tárgyi eszközöket, marketing- és reklámtárgyakat is egyesületi vagyionnyilvántartásban kell kezelni. (Legyen az laptop, hűtőszekrény, erősítő, kerékpár vagy emlékplakett.) A nyilvántartások vezetésének 90%-a nem könyvelői feladat, hanem egyesületi számviteli és ügyviteli rendben rögzített kötelezettség a számviteli törvény szerint.

A tagegyesületek mindebben segítséget kérhetnek és kapnak, akár bemutatóval egybekötött tájékoztatóim folytatásaként. Elérhetőségem: tapolca.hbe@gmail.com

NACSA FERENC NY. TÖRZSZÁSZLÓS

FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

Alkotótársunk köszöntése

A minap egy operatív elnökségi ülés hivatalos léghörét kellemes esemény oldotta fel. Hazuga Károly ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke köszöntötte dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagyot, a Zrínyi Kiadó vezetőjét abból az alka-

lomból, hogy az elnökség egyhangú döntéssel a 122. számú BEOSZ Emlékérem elismerésben részesítette. Az emlékérmeket még tavaly ítélték oda, ám az ünnepélyes átadási ceremónia tervezett időpontja (küldöttgyűlés, Kato-

nanemzedeki Találkozó) a vírusos időszak, vagy épp szolgálati elfoglaltság miatt idénre tevődött át.

A hivatalos indoklás szerint dr. Isaszegi János a Zrínyi Kiadó vezetőjeként a Szövetség és a nyugállományú katonák közösségi programjain való személyes részvételéért, azok támogatásáért, a katonai hagyományok átörökítése érdekében végzett lelkiismeretes, önzetlen munkája elismeréséül részesült a BEOSZ egyik legmagasabb szintű emlékérmében. Mindennapi tevékenységéről mondta elnökünk: a pandémia kellős közepén, egymás munkáját segítve sikerült létrehozni, megalkotni a Szövetség 30 éves történetét feldolgozó emlékkönyvet. E könyv nem jöhetett volna létre dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy szakértő támogatása nélkül.

VILNER PÉTER NY. EZREDES

FOTÓ: MAGYAR ERZSÉBET

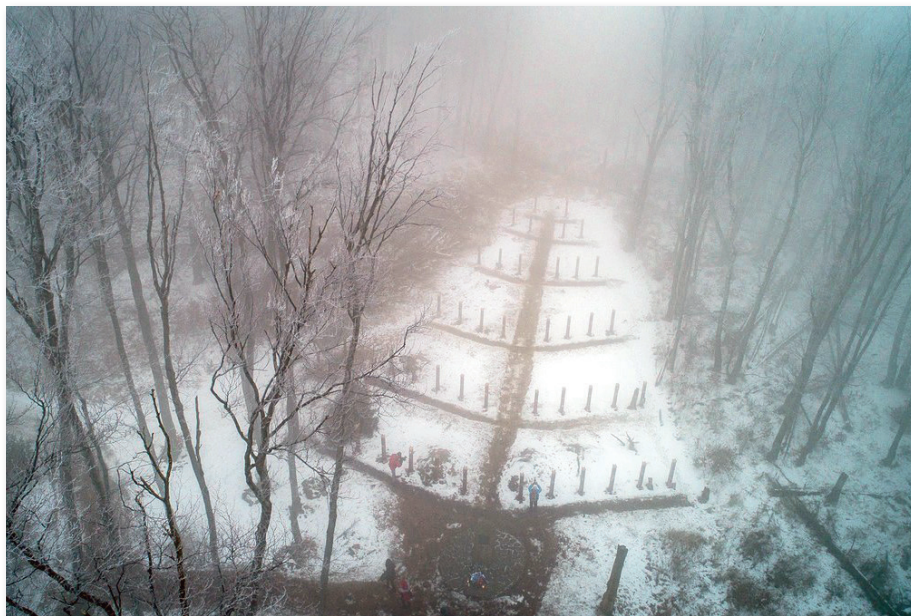
Hejcei főhajtás

Tizenhat éve a szlovák légierőt súlyos katasztrófa érte: 2006. január 19-én – Kassára tartva, leszállás közben –, magyar területen, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Hejce település feletti Borsó-hegynek ütközött és lezuhant egy miszsióból hazafelé tartó An-24-es katonai repülőgépük. A tragédiában 42 szlovák katona vesztette életét, csak egy tiszt élte túl a becsapódást.

A hegyen kialakított sírkertben, valamint a község központjában álló emlékműnél tartott idei megemlékezésen részt vett többek között dr. Benkő Tibor magyar honvédelmi miniszter és Jaroslav Nad' szlovák védelmi miniszter, és ott volt Martin Farkas, az egyetlen túlélő is.

(Forrás: honvedelem.hu)

FOTÓ: A HONVEDELEM.HU ARCHÍVUMA

A magyar kultúra napján

A BEOSZ javaslatára a honvédelmi miniszter a magyar kultúra napja alkalmából Tóth Sándor ny. ezredesnek, a Nyíri Honvéd Egyesület elnökének a Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát, Szalai Norbert ny. őrnagynak, fafaragó művésznek a Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozatát adományozta. A „Feltételes Megálló” (Balassi Bálint Bajtársi Egyesület) verses zenés irodalmi kör elismerő oklevelét, az Őszirózsa Dalkör (Tatai Honvéd Bajtársi Klub) elismerő oklevelét vehetett át.

E nap alkalmából a HOHE javaslatára a honvédelmi miniszter Páliné Perendi Ildikót, a székesfehérvári Helyőrségtörténeti Emlékgyűjtemény munkatársát a Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozata kitüntetésben részesítette, a székesfehérvári Helyőrségi Zenekar pedig elismerő oklevelét kapott.

A HM ünnepségén Szabó István, a HM honvédelmi államtitkára adta át az elismeréseket.

Szerkesztőségünknek a magyar kultúra napi hírekhez küldött „kiegészítést” Sárközi Zoltán ny. őrnagy. Az „indok”: a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület tagja, Homola Csabáné, Irénke, a „Feltételes Megálló” verses, zenés irodalmi kör alapítója vette át a miniszteri elismerő oklevelüket. A méltató sorokban olvasható, hogy munkásságának köszönhetően összejöveteleiken bemutatkozhatnak amatőr zeneszerzők, verseket megzenésítők, költők, és felejthetetlenek saját produkciói is, köztük az első világháború 100. évfordulójára írt „A háború üzenete” című verse.

BH-HÍR

FOTÓ: SZABÓ LAJOS ZÁSZNALÓS

Tíz év nyomában

Nagy múltú katonai szervezetek, megszünt szolgálati ágak emlékét sok helyen a mai napig őrzik. Jómagam hosszú éveken keresztül egy sajátos szolgálati szakterület – a nyugdíj-megállapítás – képviselője voltam, és ennek okán most egy tíz évvel ezelőtti jogszabályi változás készített visszatekintésre. Amikor a „szolgálati nyugdíj” kérdése kerül szóba, még ma is vegyes érzelmet kiváltó témát érintek, de nem céloz az érzelmek felkorbácsolása, sokkal inkább néhány szakmai gondolat megosztása a katonai ellátás alakulásáról.

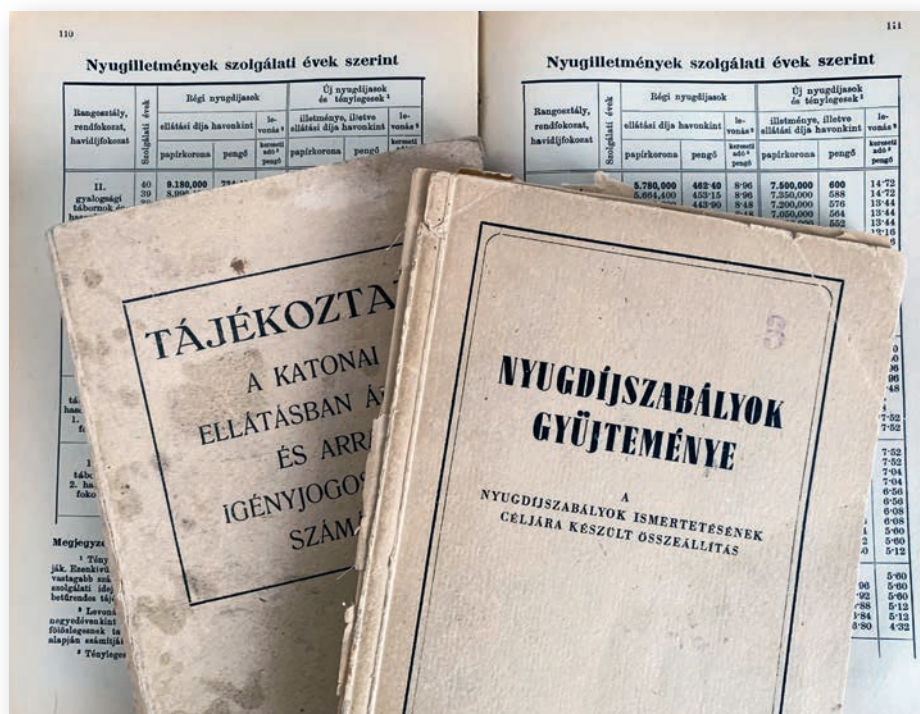
A „hadban viseltek” gondoskodásának uralkodói jogkörét felváltó törvényi szabályozásra először a kiegyezés után került sor. Az első törvény állandó vagy időleges nyugdíjól, sebesülési pótdíjról és a rokkantak házában történő elhelyezésről rendelkezett, és kiterjedt a nyugdíj összegére, a beszámítható szolgálati időre és a szolgálatiidő-kedvezményre. Ez a szabályozott rendszer megelőzte az ipari és mezőgazdasági dolgozók akkor még csak csírájában létező időskori ellátásának rendszerét. A XX. századi világégések időszakai és utóhatásai a katonai ellátások szempontjából új helyzeteket teremtettek. Gondolok az első világháború alatt megjelenő nagy létszámú sebesült és rokkant katonára, a trianoni szerződést követő létszám-

csökkentés miatti szabályokra, de ide sorolható a második világháború utáni azon intézkedések sora is, melyek az akkori honvédség tisztjeit és tiszthelyeteseit is érintve, ellátási igény nélküli létszámleépítéssel, nyugdíjmegvonással jártak. A társadalombiztosítási rendszer háború utáni kialakításakor a meglévő, de eltérő szabályozású és színvonalú munkásbiztosítások összhangjának megteremtése volt a cél. Ennek során

1951-ben megjelent az „első egységes nyugdíjtörvény” (1950. évi 30. Tvr., a dolgozók első egységes nyugdíjrendelete), amely érintette a katonákat is, hiszen a jogszabályt „alkalmazni” kellett a hivatásos állományú szervezetek tagjaira. A megfogalmazás viszont csak részben volt helytálló, mivel egyben felhatalmazást adott a fegyveres testületek tagjaira vonatkozó eltérő szabályok kialakítására és alkalmazására. Az eltérő szabályokat 1952-től a honvédelmi miniszter belső intézkedése tartalmazta. Itt elérkeztem a visszatekintés fontos dátumához. Az 1952-es miniszteri intézkedés használta először a „szolgálati nyugdíj” megfogalmazást. Az akkori és majd a későbbi szabályok is az ellátás jogosultságát életkorhoz, szolgálatban eltöltött évekhez kötötték, míg a baleseti és hozzátartozói ellátások esetében a „polgári” szabályok ellátását speciális szabályokkal egészítették ki. Az eltérő szabályok kiterjedtek a személyi körre, a szolgálati időre, az ellátási formákra, a nyugdíj összegére és nem utolsósorban a speciális szabályokra. Később, 1955–1964 között fokozatos fejlődéssel alakult ki a katonai hivatáshoz igazodó rendszer, majd 1971-ben hatályba lépett a hivatásos állományú katonák szolgálati viszonya szempontjából jelentős, és a szakmai körökben csak „tízesnek” ismert szabály (1971. évi 10. tvr. a fegyveres erők és fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak jogállásáról), és az ehhez csatlakozó nyugdíjszabályokat tartalmazó 22/1971. (VI. 1.) kormányrendelet, amely hosszú időre meghatározta a katonák ellátását. Megjegyzem, az 1971. évi szabályozás, módosításokkal, 1996. augusztus 31-ig, a Hszt. megjelenéséig volt hatályos.

A kormányrendelet szabályai követték a korábbi nyugdíjszabályokat, de egyes rendelkezéseket pontosítottak, illetve kibővítettek. A szolgálati nyugdíjra való jogosultság szabályai ekkor már beépültek a katonai pálya rendszerébe. A hivatást választók sokszor a haza iránti érzelmi elkötelezettség mellett, a katonai szolgálat nehézségeit annak tudatában vállalták, hogy a szolgálat során vagy annak leteltekor a társadalmi gondoskodást is kifejező speciális ellátó rendszer áll mögöttük. A „szolgálati nyugdíj” kato-

nagenerációk számára kifejezte azt is, hogy ők egy hivatásában összetartozó közösség tagjai. Más megfogalmazásban: az eskü egy életen át kötelez!

Amikor 2012. január 1-jétől, 60 év után, új törvényi szabályozással az akkor már a Hjt. által szabályozott katonai ellátások jelentős részét „kivezették”, a szolgálati nyugdíj kérdésénemcsak a szolgálati járandóságban részesülők érezték problémának, de olyanok számára is törést okozott, akik életkorukat tekintve már öregségi nyugdíjasként szerepeltek a továbbiakban.

Az új szabályokban több, a katonai hivatáshoz kötődő speciális ellátás továbbra is szerepelt, illetve bekerültek új ellátási formák, mint a nyugdíj előtti rendelkezési állomány vagy a hősi halottak után járó kiegészítés. Az eltelt tíz évben további bővítésekre is sor került, így bevezették a nagyon fontos szerepet betöltő egészségkárosodási járadékot, az árvák kiegészítő ellátását. Nem feledkezhetünk meg a honvédelmi tárcánál egyedülállóan bevezetett lehetőségekről, a gondoskodási körbe tartozók érdekvédelmi ellátásairól és a szociális helyzet alapján adható támogatások rendszeréről sem.

Az „öregségi” korhatárt még be nem töltöttek esetében a megváltozott szabályok az érzelmek mellett összecszerűen is érintették az ellátandókat. Emellett mondhatnám, gyakorlati kérdéseket is felvetettek a változások, mint például a keresetkorlátozás, a korábbi és a szerzett szolgálati idők figyelembevétele. Az elmúlt tíz évben hozzám is forduló kérdéseiből, panaszaiból sokszor arra következtethettem, hogy a nyugdíjba készülő, a szolgálati járandóságban részesülők (adategyeztetést folytatók) ügyében számtalan vissza-visszatérő kérdés vetődik fel; gyakran, és ez a nagyobb baj, időigényes és idegőrlő ügymenet zajlik.

A társadalombiztosítási jogszabályokban való eligazodás szempontjából magam is nagy érdeklődéssel olvasom Farkas András nyugdíjszakértő írásait, melyek a magas szintű szakmaiság mellett érthető és világos fogalmazásukkal szinte valamennyi kérdésre választ adnak. Nem kritikaként, de gyakorlati tapasztalatom alapján megjegyzem, hogy a speciális eljárási, korábbi testületi szabályok, utasítások, belső intézkedések, a korábbi adatszolgáltatási kötelezettségek menete és azok következményei csupán a jogi szabályozók nyomán nem ismerhetők meg.

Visszatérve a katonai ellátásra. Az elmúlt néhány évben megnövekedett figyelem irányul a már nyugdíjban lévőkre, ami arra enged következtetni, hogy a gondoskodás nem csupán egy „kipipált” feladat. Hamarosan felvetődik a következő generációk ellátásának kérdése. Mire számíthatnak a hivatásos katonai pályát választók majd 30–35 évnyi katonai szolgálat után? Az életpályamodell alkalmas-e arra, hogy a rendszerből akaratlanul kiváló katonáknak speciális képzettségüknek megfelelő új lehetőségeket kínáljanak? Elegendő lesz-e a nyugdíj előtti rendelkezési állomány lehetősége akkor, ha az öregségi korhatár jelentősen emelkedik?

A katonai élethivatás elismerése az időskori ellátásban megfelelő szabályozás mellett nem eredményezhet társadalmi ellentmondásokat. Az előzmények ismeretében, a NATO-tagországok e területen lévő szabályait is követve megfontolandó a haza védelmét hivatásként vállaló katonák részére egy, a Magyar Honvédség sajátosságaihoz, a szolgálatteljesítéshez és a katonai hivatás múltjához is kötődő, korszerű rendszer kialakítása.

SZTANÓ ZSUSZANNA NY. ÖRNAGY

Emlékezők, hősök

Az 1942–1943. évi Don menti harcokban elhunyt magyar katonákra emlékeztek országszerte, a BEOSZ tagszervezeteinél is.

Szentendrén, a „Kossuth” rendezvényén mondták: a legfontosabb kérdés, hogy ma tudunk-e méltó emléket állítani a doni hősöknek, és hogy ezt a kötelességet utódainknak is átadjuk-e?

Kisbéren a Perczel Mór Honvéd Hagyományőrző Egyesület kezdeményezésére emlékeznek évente a 2. magyar hadsereg

kálváriájára, idén is elhelyezték a kegyelet mécseseit a templom melletti világháborús emlékműnél.

Székesfehérváron a 2. magyar hadsereg tragédiájának évfordulóján ökumenikus imát tartottak a Székesfehérvári Egyházmegye, valamint a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség szervezésében, a Szent Imre-templomban.

Kiskunfélegyházán a Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület és a város önkormányzata szervezésében tisztelegtek a doni hősök emléke előtt az „Öreg laktanya” homlokzatán lévő emléktáblánál. Ebből a laktanyából indultak a frontra a kecskeméti 7. gyalogezred 3. zászlóaljának itt kiképzett katonái.

A HOHE hagyományőrző alegysége kiképzési menetet szentelt annak, hogy a legtöbb magyar honvéd nyolcvan éve indult el a második világháború keleti frontjára, s programjuk közben megemlékeztek a doni harcok hőseiről is.

A Komárom-Esztergom megyei Bajnán fejeződött be a XXII. Doni Hősök Emléktúra (lásd Kálmánfi Gábor felvételét), amelyen tíz megye száz települését érintve, több mint hétszáz önkéntes tartalékos, nyugállományú, hagyományőrző és aktív katona, valamint honvéd kadét vett részt, adta hírül Jásdi Balázs, a túra főszervezője.

(Forrás: honvedelem.hu, egyesületi FB-oldalak.)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

Fél évszázados tanösvények

Álmok? Kikényszerített rend? Szabadabb lett ország szabad egyesületei? Hány, de hányféle válasz dukálna a BEOSZ-zászló alatt sorakozó tagszervezeteink alapító okiratainak margójára! Mondják, a tanösvény kiépített, információkkal ellátott bemutató útvonal egy bemutatandó területen. Mondhatjuk mi is: fél évszázados egyesületeink, klubjaink, köztük az idei „négyek”, az ötvenedik évfordulójukat ülő jobbágyi, karcagi, kiskunfélegyházi és pápai közösségek tanösvényeit jó barátok, egymással törődők építették ki, évtizedes állomásaikon mutatják meg fennmaradásuk hasonló és mégis oly más történetét.

A kezdet, mondhatni, „katonásan egy színű” volt – ha csupán a katonák és polgári alkalmazottak nyugdíjasklubjainak alapítását hivatalosan először „elintéző” honvédelmi miniszteri parancs szolgálta egyedüli illusztrációként. Akkor 1970-et írtak. A budapesti nyugállományúak klubja majd tíz esztendeje létezett, követőik, a fegyveres erők és testületek nyugállományú klubjai a helyőrségi klubok falai közt, a kor sok mindent befolyásoló társadalmi sajátosságai mellett vagy éppen ellenére közösségépítő akaratú egyre másra alakultak meg. A néphadseregben pedig...

Idézzünk ide néhány hadtörténeti illusztrációt a Zrínyi Kiadó égisze alatt megjelent Magyarország hadtörténete című sorozat IV. kötetéből.

Dr. Horváth Miklós és Solymosi József hadtörténeti összefoglalójában áll: a tisztikar összetételében az 1970-es évek közepén jelentős változás történt. Az 1940–50-es évek fordulóján hadseregbe került, az 1970-es években nyugállományba vonult tisztok helyére az 1956-os forradalom és szabadságharc leverését követően – többségében az 1960-as évek közepétől – felavatott tisztok léptek. Az 1980-as évek elején szolgáló tisztok több mint 60%-a 1956 után került a hadseregbe. A tisztikar átlagéletkora ekkor 40 év körül volt, a 26–35 év közöttiek aránya mintegy 30%-ot tett ki.

Némely katonageneráció ifjonti éveit idéző összegzésben olvashatjuk: Budapesten 1961-ben megalakult az 5. összefegyvernemi hadsereg parancsnoksága, amely később Székesfehérvárra települt át. A 1960-as évek elején a szárazföldi hadsereg hadműveleteinek támogatásá-

ra, 5. önálló harckocsiezrednek keresztelve hadműveleti-harcászati rakétadandárt állítottak fel.

Miskolcon (1962. október 1.) szervezték meg a 2. honi légvédelmi hadosztály-parancsnokságot, amelynek alárendeltségébe került az 59. honi vadászrepülő-ezred (Kecskemét), a 86. vegyes repülőosztály (Kecskemét), a 105. légvédelmi tüzérezred (Miskolc) és a 45. honi rádiótechnikai ezred (Miskolc). A hadosztály 1962. december 1-jén vette át a keleti országrész oltalmazását. (Összeállításunkban e helyszínnek később megkülönböztetett szerep jut.)

A néphadseregi időkből csupán néhány mozzanatot villantottunk fel. Na, de vissza történetünk elejére.

A „Magyar Néphadseregből kivált személyekkel, valamint az elhunytak közvetlen hozzátartozóival kapcsolatos” 20. számú honvédelmi miniszteri parancs 1970. június 4-én látott napvilágot. Első bekezdésében áll: „A Magyar Néphadsereg hivatásos tisztjei és tiszthelyettesei évről évre egyre növekvő számban érik el a szolgálat felső korhatárát és kerülnek nyugállományba. Nem kevés azoknak a száma sem, akik a katonai szolgálat sajátosságaiból fakadóan, a fokozottabb igénybevétel következtében az átlagosnál korábban válnak szolgálatképtelenné, rendkívüli események következtében megrokkannak vagy életüket veszítik.”

A végrehajtás regulájaként olvasható: „A néphadsereg nyugállományú tagjai szervezett összefogása érdekében mindazon helyőrségekben, ahol legalább 15 fő részvétele biztosítható, a helyőrségi (fegyveres erők, BM, társa-

dalmi) klubok keretében létre kell hozni a Fegyveres Erők és Testületek Nyugdíjas Klubjait. Működésüket a nyugállományú katonaszemélyekből választott vezetőség irányítsa.” (Tíz év múltán ismét megjelent egy honvédelmi miniszteri szabályozás, hozzá akkurátus személyügyi főcsoportfőnökségi és politikai főcsoportfőnökségi regulák jártak.)

A „végrehajtási ábécé” egységességet sugallt. Sok egyéb mellett előírták: a vezetőségnek hivatalból legyen tagja a helyőrségi klub parancsnoka, az alakulatok, az intézetek, a különféle szervezetek tartsanak fenn rendszeres kapcsolatot a nyugállományba került katonákkal, segítsék a klubtagok tájékoztatását, kulturált pihenését, problémáik felmérését, az önerőből történő segítségnyújtás megszervezését, a nyugállományba kerülők érdekeinek érvényesítését.

A korabeli érdekérvényesítés ugyan csak külön elemzést érdemel, mindenestre „hivatalosan” a néphadsereg tényleges állományából nyugállományba helyezettek körében végzett érdekvédelmi tevékenység a parancsnoki, személyügyi munka szerves részévé vált. Vélhetjük, a „BEOSZ-idők” kezdetén már minden bizonnyal mást gondoltak erről a fegyveres erők és testületek klubjaiból az egyesülési jog alapján létrejött, cégbírságon bejegyzett, adóhivatalhoz bejelentett, katonai és civil kapcsolataikat szerződésekké alakító szervezetek tagjai.

Bizonyára sokan emlékeznek még arra is, hogy a nyugállományúak klubjairól időről időre vita lángolt fel. A Néphadsereg újságban nemegyszer olvashattunk a „segíts magadon...” gondolatokról,

1984-ben ezt: „A csökkentett katonai szolgálati idő alatti kiképzés, a harcászati gyakorlatok, a harckészültségi feladatok – nem beszélve a sűrűsödő népgazdasági feladatokról – maximálisan leterhelik a hivatásos katonákat. Ezért a nyugállományúak társadalmi összefogásában, a hadsereghez való kötődésében, gondjaik, problémáik megoldásában, a baráti, volt munkatársi kapcsolatok ápolásában egyre nagyobb szerep és feladat hárul a nyugállományúak klubjaira. Annál is inkább, mert volt alakulataink parancsnoki és személyi állománya az évek során fokozatosan kicserélődik, új, ismeretlen, fiatalabb tisztek állnak szolgálatba, akiknek mi szintén ismeretlenek vagyunk. A nyugodt, békés nyugdíjasévekért elsősorban mi, nyugállományúak tehetünk a legtöbbet, és ennek egyik módja a nyugállományúak klubjai munkájában való részvétel.”

Azután 1988 nyarán már ezt: „... a néphadsereg állományából nyugállományba vonult tisztek, tiszthelyettesek, illetve özvegyeik egyetlen összefogó szervezettel rendelkeznek (igaz, csak a nyugállományúak egyharmadára kiterjedően), ezek pedig a több mint 25 éve a helyőrségek művelődési házai kötelékében működő nyugállományú tisztek, tiszthelyettesek klubjai. A nyugdíjasklubok nem jogi személyek, ezért érdekképviseleti funkciót a jelenleg érvényben levő működési szabályzat szerint nem tölthetnek be”.

Ahány helyzetértékelés – annyi ház, annyi szokás. Mindez már a múlt, a jelen az immár 32 éves BEOSZ. A klubtörténeti adalékok, a negyven-ötven éve papírra vetett elhatározások is tudományos igényű kutatások tárgyát adhatnák. Az itt olvasható sorokhoz alig akadt „élő” támpont, a HM HIM levéltárából lapunk kérésére átadott honvédelmi miniszteri parancs, néhány újságcikk jelentett „origót”. Mégis szolgálhatunk egy kis „múlt-töredékkel”. Ama épp 60 éve létrehozott miskolci 2. honi légvédelmi hadosztály utolsó parancsnoka, Nagy László ny. ezredes tár elénk múltidézőt a városi Fegyveres Erők és Testületek Nyugdíjas Klubja, mai nevén a Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület létrehozásáról.

„Ahogy minden fiatal, én is a légierőhöz szerettem volna kerülni, de a honi légvédelemhez osztottak be. Előjáróim megbecsültek, így tisztí iskolába mentem. Harminckilenc évig viseltem a Magyar Néphadsereg egyenruháját, elődeim nyomdokain haladva. A néphadsereg-

ben ritka pályafutás az enyém, hiszen 1950-től a szolgálati időm nagy részét Miskolcon, az utolsó négy évemet pedig Budapesten töltöttem. A Dunától keletre található légtér biztonságaért 1977-től 1984-ig a mi hadosztályunk felett.

Az 1970-es évekre a néphadsereg tisztjei, tiszthelyettesei, polgári alkalmazottai közül egyre többen mentek nyugállományba. Én akkor ezredparancsnok voltam, amikor tőlünk négyen kerültek ebbe az élethelyzetbe. A klub-

alapítás előzményeként említem meg, hogy alakulatunk a szovjet állami lőtérén jó eredménnyel hajtott végre számára megszabott feladatot, amelyről Rakétások a sivatagban címmel film is készült. Sajnos nem áll rendelkezésünkre az alkotás, de akkor mi megszereztük, és a vetítésre meghívtuk a nyugdíjasaikat is.

Jó hangulatú program volt, jól fogadták tőlünk a kezdeményezést, aminek híre ment a hadosztálynál is. (E sorok írója a kisfilmet azóta a HM HIM archívumában fellelte, és DVD-n eljuttatta Miskolcra.) És mivel onnan is többen nyugdíjasok lettek akkoriban, elhatároztuk, megalakítjuk a klubot. A közösség szervezett formáját 1970-ben okmányba foglalták, a miénk volt az első városi nyugdíjasklub, amely azután a belügyi kollégáink klubja is lett. Az első elnök éppenséggel a megyei rendőr-főkapitányság pénzügyi szolgálat-vezetője volt.

Nem volt kötelező nyugdíjasklubot létrehozni, nem volt kötelező taggá lenni. Mindent a parancsnokok, aktív katonák kezdeményeztek, szerveztek. Helyőrségparancsnokként minden rendezvényükön ott voltam, amin csak lehettem, amire csak megkértek, segítettem. Busszal, helyiséggel könnyítettük meg mindennapjaikat. Minden hónapra volt terv, jelentős rendezvények, megünnepelet nemzeti évfordulók, közéleti szerepvállalások, kirándulások, táncos rendezvények adták meg a közösségi érzést. Büszke vagyok arra, hogy néhány évig klubelnök is lehettem...”

(Az archív felvételeken a jövőre 50 éves hatvani „Gáspár”, az egykori Hunyadi János Nyugdíjas Klub tagjai katonai programon jártak, az 52 esztendősk miskolci „hagyományőrzők” elődei pedig Tokajba kirándultak, 1971-ben. A boon.hu „színes” képen a miskolci alapító „aktívok” egyike, Nagy László ny. ezredes és felesége a 90. születésnapjának köszöntésekor. Címoldalunkon a hatvaniak a régi idők 301. műszaki mentőezredénél.)

M. TÓTH GYÖRGY

Jobbágyi: „Együtt, egymásért!”

Ötvenedik évfordulónk, a megalakulásunk óta eltelt hosszú idő bizonyítja, hogy az emberek tartozni akarnak egy közösséghez, a mi közösségünkhöz, ahol megbeszélhetik gondolataikat, örömeiket és kikapcsolódhatnak. Oravecz Józsefné, a BEOSZ Nyugállományúak Egyesülete Jobbágyi néven ismert tagszervezetének elnöke akárcsak a megalakuláskor mondta volna ünnepi köszöntő szavait. Hiszen mit is akart volna mást 1972 februárjában a Polgári Védelem égisze alatt működő Központi Anyagraktár és Javitóüzem kezdeményezésére megalakult nyugdíjas-klub tagsága, mint az azóta is megtartott jelmondatuk szerint „Együtt, egymásért!” dolgozók közösségébe tartozni.

Az ünneplő nagyérdemű előtt képzeletben lejátszódott az egyesület fél évszázada. Megelevenedtek az egykori kirándulások, egymás rendszeres meglátogatása, a születésnap köszöntések, majd az 1989-es nagy fordulat, amikor, mint annyi más, a Szövetséghez tartozó egyesület és klub, önállóvá vált a cégbírósági bejegyzések tanúsága szerint. Akkor még Fegyveres

Erők és Testületek Nyugállományúak Egyesülete néven ismerték őket Nógrád szép tájain, a BEOSZ berkeiben egyaránt, mígnem 2005-ben kinyitották kapujukat a polgári lakosság előtt, és ehhez igazodva nevüket Nyugállományúak Egyesülete Jobbágyi névre változtatták. Eredményeik – jegyezte meg az elnök – bizonyítják, jól döntöttek, a civil életből soraikba kerülő nyugdíjasok mindennapi életük jobbítói-ként illeszkedtek be közösségükbe.

Gondot okoz a nyugállományú katonák számának csökkenése, hangzott el a jubileumi eseményen, ezért a vezetőség továbbra is feladatának tartja a honvédelmi kötéds erősítését, az egyesület sikeres működését. Az elnök köszönetének adott hangot a sikeres működés támogatásáért a Nógrád Megyei Közgyűlés elnökének, az ünnepségen Sztanó Zsuzsa ny. őrnagy szervezési elnökhelyettes által képviselt BEOSZ-nak, Schoblocher Istvánnak, Jobbágyi polgármesterének, nemkülönben a település képviselő testületének.

A jubileumi alkalmon elismerések átadására is sor került. Ekkor vehette át

Papp Béla ny. százados a honvédelmi miniszter által adományozott Aranykor Kitüntető Cím bronz fokozatát. „Húsz éve lettem tagja az egyesületnek, voltam vezetőségi tag, azután tizenhat évig titkárként dolgoztam közösségemért” – mondta lapunk érdeklődésére Papp Béla, majd így folytatta. „És most, amikor már kevesebbet tudok nyújtani, igazi meglepetésként ért a kitüntetés. Én 1970-ben lettem katoná, előbb tiszthelyettesként, majd a főiskola után tisztként szolgáltam Jobbágyiban. Gépjárművekkel foglalkoztam, ismertem is mindenkit. Már csak az utazásukhoz adott segítség miatt is tudtam, hol, merre járnak, milyen jó kis közösség az övék, az 1972-ben szemem láttára megalakult nyugdíjasklub. Mindig is tetszett, hogy közösségben vagyunk. Hiányoznának...”

BH-INFORMÁCIÓ

FOTÓ: HERBS RUDOLF NY. ŐRNAGY

Feledhetetlen barátaink

Drága halottjaink, feledhetetlen barátaink. Állunk emléktáblátoknál. Elnökségi ülés lesz, a teremben napi ügyeink iratai. De most megrendülten emlékezünk. Gondolatokat rebegünk. Mint amikor sírhelyeteknél elbúcsúztunk. Hagyomány? Együtt töltött katonáévek jóleső felemlegetése? Ifjúságunk?

Most, februárban is tisztelgünk márványba vésett neveitek előtt. Sztanó Géza ny. vezérőrnagy (2017, a BEOSZ alapító tagja, tiszteletbeli elnöke). Dr. Herczeg Ottó ny. ezredes (2018, a Szövetség létrehozásának kezdeményezője, a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület alapító elnöke). Deli József ny. ezredes (2019,

a BEOSZ Dél-alföldi Régiójának elnöke, tiszteletbeli elnöke). Iványi Nándor ny. ezredes (2021, a BEOSZ egyik alapítója, a Bajtársainkért Alapítvány kuratóriumának tagja). Pásztor István ny. ezredes (2021, Noszlopy Gáspár Nyugállományúak Klubjának és a BEOSZ Dél-dunántúli Régiójának elnöke). Olvassuk neveiteket. Valahány név közös történetünk formálójának neve, szolgáltatok Szövetségünk zászlaja alatt bármely poszton is.

Alig néhány hónapja, tavaly ősszel, halottak napjának idején is jártunk nálatok. Sírjaitokra virágot tettünk. Közös emlékeinkben alámerültünk. Nincs nap, hogy ne így tennénk.

Öt éve határoztunk a saját halottá nyilvánításról, a megemlékezés útjáról, módjáról. „Szövetség érdekében huzamosabb időn át végzett kiemelkedő, köztiszteletben álló tevékenység” – szól egyik hivatalos regulánk. „Minden évben november 1-jén (vagy a dátumhoz közeli időpontban) el kell helyezni a megemlékezés koszorúját (virágát) a Szövetség saját halottja sírján” – szól a másik.

Így már hagyomány mindez. A megemlékezés új koszorúja, a kegyelet friss virága kerül emléktáblákra, végső nyughelyetekre. A márványtáblán egyre több megörökített név, halottak napján egyre több sír. A szövetségi nagybecsülés egyre több jele. Megemlékezések minden feledhetetlen barátunkról, kiknek lényé velünk él.

A BEOSZ ELNÖKSÉGE

KÖSZÖNET „KAPOSVÁRNAK”

Kaposváron a város lakói és az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred katonái megemlékeztek a doni áttörés évfordulójáról, a hős katonaelődökről. A Hősök Emlékművénel felidéztek a 79. évvel ezelőtti történeteket, olvashatjuk a honvedelem.hu-n. Miért lapunk eme hasábjain tudatjuk ezt

olvasóinkkal? Az ok: a BEOSZ-beli feledhetetlen barátokról fentebb írt néhány sor, meg Löbl Eszter hadnagy kaposvári tudósításának befejező mondata. „A megemlékezés végén felcsendülő katonadal alatt megjelentek a doni hősök mellett egy kaposvári katonára is emlékeztek: Pásztor István nyugállományú ezredes tavaly hunyt el.” Köszönet érte.

Karcag: ötven

A karcagi „Nagykun” bajtársak is idén kísérik meg ötven szál gyertyájukat egyszerre elfűjni. A fél évszázados történet főszereplői vajon mivel rukkolnak elő? Szó lesz-e karozagról, a településnek, helyőrségüknek nevet adó kis pusztai rókáról? Előkerülnek-e a birkapörkölt, az UNESCO kulturális listáján szereplő egyetlen magyar étel egyesületbeli „perzekútor” ínyesmestereinek adomái? Lesz-e hivatalos rangsor legemlékezetesebb dolgaikról, és sorolják-e: egymás megsegítésének szüntelen törekvése, idősebb társak gondjának-bajának orvoslása, jubileumi születésnaposok köszöntése, a városi közéletbeli szerepvállalás, kirándulásaik és kertbarát körük fotóiról áradó jókedvük, emlékezés 1848–1849-es szabadságharcunk jeles személyiségéről, Karcag szülöttjéről, Kováts Mihály huszárezredesről...

Azután lesz-e hivatalos „felvezető”? Esetleg ekként: a hajdani városi pinceklubban 1972 júliusában megalakult a jogelőd Karcagi Fegyveres Erők és Testületek Nyugdíjas Klub, és megkezdődött az alapítók, helyőrségben szolgált nyugdíjas katonák, rendőrök, tűzoltók közösségének története. Elhangzik-e, hogy az eltelt évtizedekben „a mindenkori társadalmi körülményeknek megfelelő, az alapító tagok által elfogadott alapszabályunkat a változásokhoz igazodva többször

alakítottuk, módosítottuk, de az alapvető célkitűzéseink, az egyesülethez tartozók összefogása, szociális gondjaik enyhítése, a közösséghez tartozás erősítése, a hagyományőrzés, a város társadalmi és kulturális életében való részvétel, mind megmaradtak.”

Mindennapjaik és a régi „körülmények”... Egykori elnökük, Bokor József ny. alezredes A karcagi laktanya története című, az egyesület égisze alatt megjelent kötete idézi az első garnizoni időket, a hajdani karcagi Gyalogsági Kaszárnya és Lövölde helyszínrajzát. Egy magyar honvédelem napi tudósítás, az infokarcag.hu jóvoltából pedig Rab János ny. őrnagy elnök szavait: „Huszárok, gyalogosok, a gyalogsághoz tartozó kérempárosok, az 1950-es, '60-as évektől előbb páncéltörő, később légvédelmi tüzérek szolgáltak a helyőrségben, öregbítve a Nagykurság és Karcag hírnevét.

Az 1990-es átszervezést követően az úgynevezett harcoló alakulatok diszlokáltak a városból, a laktanya átalakult raktárbázissá. A hadsereg ma is fontos szerepet tölt be minden társadalomban. Mi, akik itt állunk, még mindannyian voltunk katonák, a jelen levő hölgyek egy része mint katonafeleség biztosította a nyugodt családi hátteret a nem mindig egyszerű katonai szolgálat teljesítéséhez. Most tehát egy kicsit magunkra is emlékezünk, meg azokra, akiket az élet elsodort innen. Fejet hajtunk azok emléke előtt, akik már befejezték földi szolgálatukat...”

Megszűnt a helyőrség, megszűnt a laktanya, a honvédség általuk mégis a város életének része maradt.

(Az infokarcag.hu felvétele ritka alkalmon, a karcagi Városházán tartott egyeületi közgyűlésen készült.)

BH-INFORMÁCIÓ

Okleveles önkéntesek

A Bajtársi Hírlevél 2021/2 számában beszámoltunk arról, hogy tizenegy civil szervezet javaslatára 2021 az önkéntesség magyarországi éve lett. A kezdeményezéshez számos

alapítvány, önkormányzat, civil szervezet, köztük a BEOSZ „Vajányi” tagegyesülete is csatlakozott. A beszámoló, az eredmények alapján a pandémia ellenére tagságunk maradéktalanul teljesítette a célkitűzéseit. A felvidéki Kecső községben méltó körülmények között új háborús emlékművet avattunk. A közreműködésünkkel helyreállított perkupai református templomban cselekvő részesei voltunk az 5. Perkupai Operafesztivál színes programjainak. Úgy véljük, az sem véletlen, hogy éppen ide, „a száz kőműves falujába”, Perkupára tervezik a BEOSZ Észak-alföldi Régiójának 2022. évi régiós értekezletét, hiszen továbbra is törekszünk az önkéntesség kultúrájának népszerűsítésére. Meg kell említenem még, hogy a kazincbarcikai Városszépítő Egyesület várost szépítő és díszítő közösségi munkájában is letettük névjegyünket.

Az önkéntesek magyarországi évét Debrecenben ünnepi konferenciával és díjátadó ünnepséggel fejezték be. A Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület munkáját köszönő oklevéllel ismerték el.

HUSONYICZA GÁBOR ELNÖK

Kiskunfélegyháza: szobormentők ünnepe

Nem volt az olyan túl rég, hogy Kiskunfélegyházán ünnepre készült a Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület. Fennmaradt meghívójukon névadójuk hitvallása. „Itt születtem én ezen a tájon, / Az alföldi szép nagy rónaságon, / Ez a város születésem helye...”

Nem is lesz az olyan sokára, hogy novemberi ünnepükön ötvenedik évfordulójukat ülik

Petőfi születése helyén, ahol a Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtár honlapján olvasható archív hír: „Felolvasónapot szervezett a városi könyvtár és a Móra Ferenc Közművelődési Egyesület a költészet napja alkalmából... A város középiskoláinak tanárai és a Petőfi Bajtársi Egyesület tagjai idézték Petőfi és Márai verseit, írásait...”

Az idei év – Petőfi-emlékév. Kiskun-ság városának árpádvárosi egyesületi szegletében „kétszeresen” is az. A nagy költő 200 éve született, a nevét viselő közösség fél évszázada. A közösség története – katonatörténet: Mint oly sok más egyesületé, klubé, egyben hadseregtörténet is. Epizódjaiban éppúgy főszerep jutott a létrehozásuk körül „hivatalból”, miniszteri parancsra bábáskodó, ám mindennapjaikat katonai programokkal, forintokkal, utaztatással támogató „élő” katonai szervezeteknek, mint a későbbi

idők laktanyabezárásainak. Még a felegyhazikozlony.eu is „katonásan” fogalmaz: „A Magyar Néphadsereg 7. Gépesített Lövész Hadosztályát 1950-ben hozták létre, melynek központja Kiskunfélegyháza volt 1987-ig, a hadosztály megszűnéséig. A hadosztály megalakulásának 65. évfordulóján a Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület szervezett találkozót a Város Dísztermében.”

Az egyesület múltidézői írták: az 1960-as, 1970-es években a Magyar Néphadseregből megkezdődött a nyugállományba vonultak nagyarányú kiáramlása. Szükségessé vált a nyugállományúak összefogása, megoldásként klubok megalakításának ötlete volt kéznél. Az ilyen formán „hivatalos kezekben lévő” klubok vezetősége, a kiskunfélegyházié nemkülönben, közösségformálásban, közösségmegtartó programokban találta meg az előbbre jutás lehetőségét.

Nos, 2001-ben megszűnt az utolsó alakulat is. „Jelképesen magunkra maradtunk”, írták és mondták, de nem adták, fel. Kinyitották katonalelküket és az egyesület ajtaját a civil társadalom előtt.

Az egykori tisztiklub második eme-

lete, ott is a hajdani Vadász-terem szűkebb hazájuk, alig néhány ajtóval odébb a helyi rádió sugározza műsorát. No, meg a róluk szóló híreket, megemlékezéseket az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc jeles személyiségeiről, Bem Józsefről és a városban született Boczonádi Szabó Józsefről, kopjafa- és emléktábla-állítási programjaikról, az egykori Bem József laktanya bezárásakor egyesületi közreműködéssel megmentett Bem-szoborról.

Mondják, az alkotó, Petrovics József örveztető a Bem-laktanyában előfelvételis katonaként szolgált. Műve BEOSZ-alapító, fél évszázados ünnepre készülős gondos gondnokokra talált.

(Egyesületi archív fotónk a volt tisztiklub udvarán őrzött mellszoborról és a Bem apóra emlékező közösségről készült, 2020-ban.)

BH-INFORMÁCIÓ

Nagykanizsa: elismerő címek

A Nagykanizsai Honvéd Egyesület ismét illusztris helyszínen, a Honvéd Kaszinó tükörtermében tartotta közgyűlését. A Körtvélyessy Attila ny. r. alezredes vezette közösség rendezvényén

képviseltette magát a város önkormányzata, a „hadkieg”, a honvéd kaszinó, és több társ nyugdíjasszervezet. Bizzer András alpolgármester elismeréssel szólt a város egyik legnagyobb civil

szervezeteként számontartott honvéd egyesület kiemelkedő tevékenységéről.

Ezt követően előbb a tavalyi év került a középpontba: ismertették az elnökség beszámolóját, a pénzügyi tényleket, majd az idei költségvetési tervről hangzott el tájékoztató. A beszámolókat a szavazáskor egyhangú „igent” kaptak.

A közgyűlés új elismerő címek létrehozásáról is döntött. A Tiszteletbeli Elnök Címet Móricz István Béla ny. alezredesnek, a Nagykanizsai Honvéd Egyesületért Díjat Tarr Ernő ny. ezredesnek ítélték oda.

A program során elismeréseket vehettek át a kiemelkedő munkát végzők, és köszöntötték a kerek születésnapjukat ünneplőket is.

HAJDUK ZOLTÁN

FOTÓ: EGYESÜLETI ARCHÍVUM

Klubtörténet BEOSZ-értéktárban

Pápán, a Jókai Mór Művelődési Központban gyűltek egybe a Honvéd Bajtársi Klub 50. évfordulóját köszöntők, soraiban a tagság mellett a város közéletének, Szövetségünk Elnökségének, Középdunántúli Régiójának, a társ „beosz” és „civil” egyesületeknek a képviselői, a mindennapok partner katonai szervezeteinek a képviselői.

Az ünneplőkhöz szólók nem fukarkodtak a jelzőkkel. Elhangzott: szükség van az ilyen példamutató közösségi fórumokra, inspiráló környezetre, mint amilyen a Honvéd Bajtársi Klub is, ahol őrzik, ápolják, tovább öregbítk a település környékének katonai hagyományait, képviselik a nyugállományú katonák érdekeit.

A honvédelmi miniszter és az MH parancsnoka is elismerésüknek adtak hangot üdvözlőlevelükben. Mint írták: köszönet illeti az egyesület tagságát, pártolóit azért, mert nemcsak város, de a nemzetközi katonai repülőtér állománya előtt is a magyar egyenruhások nimbuszát erősítve segítik a honvédség és a társadalom kapcsolatának erősítését, kiemelkedő munkát végeznek a katonai hagyományok életben tartásáért, történelmünk jeles eseményeinek méltó megünnepléséért.

Farkasdi Lajos, a klub elnöke felidézte, hogy a klub 1972. február 25-én alakult meg az akkori Helyőrségi Művelődési Otthonban. Az alapító „huszonötök” alapvető céljai időszerűek, épp egy bázisrepülőtérnyivel bővültek: szívük szerinti közösségi élet, a katonai hagyományok ápolása, a hazafiságra épülő honvédelem ügyének támogatása, kötődés a honvédséghez, a bajban

lévők támogatása, jó kapcsolat a pápai civil szervezetekkel, a Bázisrepülőtérrel, a helyi önkormányzattal és sorolhatnánk.

Ezek a célok fél évszázada még talán másként csengtek, de a klub fennmaradása igazolta az alapítók és utódaik erőfeszítéseit.

A pápai klubtörténet, akárcsak más kerek évfordulóját ülő közösségeké, méltán kap helyet a BEOSZ-értéktárban. Így látja ezt Czingler Sándor, a Nyugdíjasklu-

bok és Idősek „Életet az éveknek” országos, egyben Veszprém megyei szervezeteinek sportért felelős alelnöke is. Lapunk érdeklődésére elmondta: a pápaiak katonamúltja sok mindent megmagyaráz. Példamutató klub, összetartó tagsággal. Fegyelmezettek, szívük szerint dolgoznak. Akár sakk-, akár kártya-, akár pedig tekeverseny házigazdái és résztvevői, túraprogramok szervezői, helytállásuk imponáló. A mi szövetségünk 32 éves, pápai barátaink klubja most ötven. Tiszteletre méltó kor, tiszteletre méltó partner...

Néhány sorban nem lehet összefoglalni a Pápán eltelt éveket. Tettek rá kísérletet hírlevelünk tavalyi első számában, „bemutató” cikkünkben. Tett kísérletet rá a Veszprémi Napló negyvenegynéhány évvel ezelőtt. „Tízévesek a fegyveres erők és testületek nyugdíjasklubjai (1980. november), a néphadsereg, a határőrség, a rendőrség nyugállományú tagjainak önkéntes társadalmi szervezetei. Alapvető céljuk, hogy elősegítsék a fegyveres erökhöz tartozó nyugállományúak és hozzátartozók, valamint az elhunytak közvetlen hozzátartozói céltudatos társadalmi összefogását, rendszeres tájékoztatását, kulturált pihenését és igényes szórakozását. Céljaiknak eleget tettek... a személyügyi főcsoportfőnök dicséretben és jutalomban részesítette... Sebestyén István nyugállományú századost és Tóth Elemér nyugállományú főtörzsőrmestert (Pápa).”

(Forrás: VTV Pápa Híradó, infopapa.hu)

BH-ÖSSZEFOGLALÓ

FOTÓ: SZALÓKY ZSOLT, INFOPAPA.HU

„BBE”-ÉVFORDULÓ

A Békefenntartók Bajtársi Egyesülete (BBE) fennállásának 15. évfordulójára készül. FB-oldalukon olvasható az ünnepüket érintő felhívásuk. Mint írják, építve a missziókat megjárta bajtársaik tapasztalataira, kérik, hogy aki csak teheti és kedvet érez iránta, ragadjon tollat és papírt, avagy klaviatúrát, és írjon nekik a missziók során megtörtént különleges esetekről, bajtársi, hősi helytállásokról, családi áldozatvállalásról, a nyelvi és a kommunikációs nehézségekről, a civil lakossággal, a többnemzetiségű csoportokkal való együttműködés megtörtént vidám, tanulságos, esetleg szomorú esetekről.

Információ: www.bbke.hu, FB-oldalon a „Békefenntartók Bajtársi Egyesülete” és „Békefenntartók Fóruma” jelöléssel... (A pályamunkák előtt hírlevelünk hasábjai is „nyitva állnak”).

BH-információ

Jánoshalma: „jelenléti ív”

„Kezemben tartom” a jánoshalmi Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület fél évszázadát elem táró „elektronikus” kiadványát. Olvasom: az egykori katonaváros ma is „tiszteleg” a fél évszázadát immár egy esztendővel megtoldó katonaközössége előtt. Néhány „ódon” mondatból tudni: a déli határ közeli település 1951-ben nagy titokban épített laktanyájában lakott magyar páncéltörő tüzérezred, szovjet páncélosszázad, szovjet légvédelmi ezred, majd a néphadseregi idők 102. vegyes légvédelmi tüzérosztálya (későbbi ezred) vette birtokba.

A laktanya, a helyőrség ajtajára 1990 novemberében került lakat, Jánoshalma búcsút intett katonáinak. De nem nyugdíjas katonáinak. Igaz, ez a változás próbára tett helyőrségi klubot, nyugdíjas klubot, katonát, rendőrt, „civil” tagtársat egyaránt. Igaz, közben az új idők törvénye szerint cégbírósági láttammal tovább létező egyesület nevét adta a BEOSZ létrehozásához. Igaz, ha kellett, új vezetőséggel, megújodást hozó közösségi programokkal álltak tagtársaik elé, és ha kellett, nevükbe iktatták a „honvéd” szót, a honvédelemhez, a honvédséghez tartozás legszebb szavát.

Jánoshalmán, mondják, a fontos dolgok a központban, a Béke tér környékén

helyezkednek el. Hol is lenne máshol fontos egyesületi közéleti jel, mint itt? A „tanúsító” előljárásági határozat szerint: „Jánoshalma Város Képviselő-testülete köszönettel elfogadja a felajánlott Bem József mellszobrot. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, a döntésről értesítse Györgypál Csaba ny. alezredest, a szobrot felajánló Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület elnökét és a szobor felállításával kapcsolatos intézkedéseket tegye meg.” Megtette. A Jánoshalmi Hunyadi Népe írta: „... szoboravatásra került sor a Béke téren. Bem József lengyel tábornok szobrát a Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület adományozta a városnak. A szobrot Horváth Tibor szobrászművész készítette, aki sorkatonai szolgálatát Jánoshalmán, a Bem

József laktanyában töltötte. A szobor ekkor készült és az alakulat megszűnésével került a nevét viselő honvéd nyugdíjas egyesülethez.”

Azt meg a jánoshalma. hu írta: „Czeller Zoltán polgármester 50 év Jánoshalma Városért emléktáblát adományozott a Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesületnek. Az egyesület 50 éve

van jelen Jánoshalma társadalmi életében. Jelentőségük a légvédelmi tüzérezred 1990. évi diszlokálásával tovább erősödött...” A jelenlétük fél évszázados ívét elismerő szavakhoz jár még néhány: „Jelenlétükkel erősítik a magyarságtudatot, a hazaszeretet érzését, a nemzeti értékek megbecsülését, a honvédelmi nevelés ügyét. Nem csupán az emlékezés hamuját őrzik, hanem továbbadják a közösséget éltető és összetartó erő lángját.”

(Snoj Péter – honvedelem.hu – felvétele a „Bem” kezdeményezésére megvalósított helyőrségi emlékhely avatásán készült, melyen ott volt Szabó István, a Honvédelmi Minisztérium honvédelmi államtitkára is.)

BH-INFORMÁCIÓ

Hévízi üzenet

Végh Ferenc ny. vezérezredes, TT-elnök hévízi üzenetét tárjuk olvasóink elé.

„Köszönöm a jó szót, a derűt, a tapintatot, a gondoskodást és a mindenre kiterjedő figyelmességet, a plusz kilókat a HÉMORI (Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézet. A szerk.) valamennyi velem kapcsolatban álló munkatársának!

Számomra nehéz időszakon segítettek túl lenni, lelki és fizikai erőt adtak az előttem álló újabb kihívások fogadásához. Olyan új, nekem ismeretlen szavakkal is gazdagítottak, mint például a hángedli és a köcölék.

Derülátásuk, optimizmusuk, munkavégzésük példamutató. Azt sugallták felém, hogy az emberi lélek erősebb, mint a test, és még a legszörnyűbb rokkantság vagy fájdalom felett is képes diadalmaskodni.

Köszönöm mindazt, amit értem tettem! Legyen erős a hitük, az erejük és a kitartásuk a folytatáshoz!”

Mielőbbi visszajövetelt közénk... ez pedig már a Tanácsadó Testület és az Elnökség mindenki nevében mondott üzenete.

Helytörténet „szakápolója”

„Nem vagyok született nagygörbői, de a Hévízhez közeli falu lakójaként lassacskán azzá váltam. A Tolnay-kúria falai közt kezdtem kutatni. A régi fényképekhez, iratokhoz máris társultak a falutörténeti epizódok, az emberi sorsok.”

Ferencziné Vitai Andrea szakápoló helytörténeti kutatásait idéztük. Az MH Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézetben gyógyulni vágyók, köztük Végh Ferenc ny. vezérezredes egyik istápolója Nagygörbő történetének egyetlen „szakápolója”. Munkavégzésük példamutató, írja más hasábjaink a TT elnöke a maga részéről. A dokumentumok, falubeli epizódok kutatása példaértékű, írjuk mi itt, a szerkesztőség részéről.

BH-INFORMÁCIÓ

Hazaszeretet, tapasztalat, önállóság

„Tiszteességgel, becsülettel kell elvégezni beosztásunkban kapott szolgálati feladatunkat. A szabályok betartásával, szerényen kell ellátni a hivatalt. Csak így várható el az alárendeltektől és a beosztottaktól kedvező reakció a feladatok sikeres végrehajtásához” – foglalja össze vezetői tapasztalatait Mihócza Zoltán altábornagy, az MH Parancsnokságának (MHP) törzsfőnöke...

(Az élet máris átírta a Katonák Példaképe Díjjal tavaly novemberben elismert tábornokról írt portré kéziratát. Történt ugyanis, hogy az MH parancsnoka és parancsnokhelyettese jelenlétében átadta e beosztást Bozó Tibor vezérőrnagynak. Az eseményen elhangzott: a törzsfőnöki beosztás, ahogyan az alakulatoknál, az MH Parancsnokságán is kiemelt fontosságú pozíció, amit Mihócza altábornagy szakértelemmel, elhivatottsággal látott el. Hírlevelünk arról értesült, a tábornok lapunk megjelenése idején, áprilistól a belgiumi Monsban, a Szövetséges Fegyveres Erők Európai Főparancsnokságán, nemzeti katonai képviselőként szolgálja tovább hazáját. Most térjünk is vissza életének, e jeles beosztáshoz vezető pályafutásának történetére. A szerkesztő.)

„Nagyapám sorozott katonaként harcoltak az első világháborúban. Édesapám papnak tanult az Eötvös gimnáziumban, de érezte, nem ez az ő útja. Sorkatonaként kezdte szolgálatát 1951-ben, majd hivatásos katona lett. Elvégezte a Gyalogsági Tiszti Iskolát, majd először felderítőként, később katonai hírszerzőként szolgált. Ő az a példaképem, aki miatt erre a pályára léptem.

A családi közeg nagyon erősen meghatározza egy gyermek érdeklődését. Édesapám baráti köre katonákból állt, sokszor találkoztam velük hétvégenként. Kisgyermekként a katonasztorik azonnal megfogtak. Nagyon korán, már általános iskolásként éreztem, katona szeretnék lenni. Egy katonai attasé „víziója” lebegett előttem – szinte láttam is magamat így felnőttként. Olyan helyet képzeltem el, ahol még sohasem volt magyar katonai attaséhivatal. Édesanyám nehezen fogadta el a döntésemet, hiszen tudta, hogy a katonák élete – bár nemes hivatás – sok utazással, költözéssel, és sok-

szor lemondásokkal teli. Én szerencsés voltam, hiszen fiatal iskoláséveimben is sok olyan képességet szereztem, amelyeket később kamatoztatni tudtam. Az általános iskolai tanáraink segítőkészek, támogatók voltak, leginkább a hazaszere-tetre neveltek.

Középiskolásként a budapesti, óbudai Árpád Gimnáziumban legelőször az önállóságot tanultam meg. Tizenhat évesen már osztálytitkár lettem, és megtanulhattam az összefogásban lévő erőt, a másokért való kiállás a csapatsportokban, a labdajátékok során ivódott belém.

Érettségi után felvettek a Kossuth Lajos Katonai Főiskola felderítő szakára, de végül a Karikás Frigyes Katonai Kollégiumban kezdtem meg felsőfokú tanulmányaimat. Innen már csak egy ugrás volt a minszki Felsőfokú Légvédelmi Rakétamérnöki Főiskola. Okleveles rádió-technikai mérnökként kezdtem meg katonai pályafutásomat, amelyet néhány év múlva katonai vezetői beosztások követtek.

Szolgálati időm alatt számos emlékekkel gazdagodtam itthon és külföldön. Ezek néha nagyobb lélegzetvételű történetek, néha rövidebb anekdoták. Szinte minden katona szeret ezekről beszélni, emlékezni rájuk, de a legjobb természetesen, ha tanulunk belőlük. Igazán felemelő volt például – még századosként – az amerikai tanulmányaim során tapasztalt katonai kultúra és szakmai elfogadás.

Nagyon fontosnak tartom a misszióban szerzett tapasztalatokat. Bátorítom a katonákat, hogy fejlesszék képességeiket, legyenek nyitottak és tanuljanak. A világlátást és a nemzeti érzelmeket össze lehet hangolni, a világot be lehet járni,

de soha nem szabad elfeledkeznünk a gyökereinkről és a hazánkról.

Amikor egy fiatal megkérdezi, hogyan lehet sikeres, elmondhatom, hogy egy sikeres katonai pályának összetevője a hazaszeretet, a kötelességtudat és a kitartás. Sokat számít az is hogy milyen példát, példaképeket követünk. Nagyon sokat tanultam az első osztályparancsnokomtól, Krofinger Jánostól. Példamutatóan, nagy lendülettel és elhivatottsággal vezette a rábizott légvédelmi rakétaosztályt, az erősen szabályozott szolgálati életmódunk mellett is. Szintén példaképemmé vált Illés György dandártábornok, későbbi parancsnokom, aki szigorúságával, ugyanakkor nagyon mély szakmai tudásával és jóindulatával, jóságával sokszor támogatott fiatal tiszt koromban.

A honvédelem érdekében működő szervezetekkel (BEOSZ, Matasz, Hosz, Hodosz) majd két évtizede dolgozom együtt. Mindig szívesen vettem részt a programjaikon, szívesen vállaltam hozzájuk köthető operatív feladatokat, hiszen a hazájukért tenni akaró tagjaikra mindig „apamodellként” tekintettem. Mélyen hiszek abban, hogy támaszkodni kell az ismereteikre, kiválóan ápolt és értékes társadalmi kapcsolatrendszerükre. Mindig nagyon örültem, ha részt vehettem a BEOSZ Katonanemzedeki Találkozóin és mindig érdeklődéssel vártam a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum alkalmait is.

A Katonák Példaképe Díj nagyon megérintett. Katonaként – a belátható életút miatt – kis túlzással prognosztizálhatók az elismerések. A társadalmi díjak azonban nem kiszámíthatóak, emiatt különösen jó érzés, hogy átvehettem ezt az elismerést. Természetesen a feleségemnek újságoltam el először.”

A haza szolgálata nagyon szép és érdekes hivatás, sok tapasztalatot és élményt ad, a saját életutam is ezt mutatja. A Magyar Honvédség fejlesztése folyamatos, a technológia, a munkakörülmények és juttatások eljutottak arra a szintre, hogy vonzó legyen a hazáját szerető fiatalok számára is.

UJHELYY ATTILA

FOTÓ: SZABÓ LAJOS ZÁSZLÓS

A siker kulcsa

Lapunk olvasóit az alábbiakban Szövetségünk Katonák Példaképe Díját tavaly novemberben átvett Csatári Zsanett százados avatja be történetébe...

„A családban a testvérem és én vagyunk az első generációs katonák, a szorgalmat, az elhivatottságot, a kiválóra való törekvést és a precizitást a szüleinktől tanultuk, és ma már tudom, hogy mindezeket a leghasznosabb útravalóként kaptuk tőlük. Alighanem ez a »hozzáállás« segítheti az embert ahhoz, hogy valahol valakiknek a példaképe lehessen. A XXIX. Katonanemzedéki Találkozón átvett Katonák Példaképe Díj pályafutásom legfontosabb díja, hiszen a szakmaiságomat ismerték el. Köszönettel tartozom

ezért a kollégáimnak, a nyugállományúak szervezeteinek, a parancsnokaimnak, valamint a BEOSZ teljes elnökségének.

Pápán születtem, itt jártam középiskolába. Osztálytársam naponta mesélt a testvére katonaelményeiről, aki tüzérnek tanult Szentendrén. A bátyám akkor már négy éve hivatásos katonaként szolgált. El sem tudtam képzelni tehát magam más szerepben. A Budapesti Katonai Szakképző Iskola és Kollégium tiszthelyettesképzésére 1999 augusztusában vonultam be, egy esztendő múltán kiváló eredménnyel avattak őrmesterré. Ezzel bekerülhettem az altisztek, tiszthelyettesek aranykönyvébe...

Több helyőrségváltást követően 2007-ben kerültem Veszprémbe, az egykori Nyugat-magyarországi Hadkiegészítő Parancsnokságra. Fél évtizedig szolgáltam a veszprémi Toborzó és Érdekvédelmi Központ érdekvédelmi tisztjeként, majd érdekvédelmi részlegvezetőjeként, múlt év júniusától pedig megbíztak a Veszprém megyei Hadkiegészítő és Toborzó Iroda vezetésével. Beosztásom mellett a régió (Veszprém megye, Győr-Moson-Sopron megye, Vas megye) érdekvédelmi területének koordinálásáért is felelős vagyok.

A szociális gondoskodás egyfajta kakukktójs a Magyar Honvédségben, hiszen »munkaeszközünk« nem haditechnika, hanem az ember: az egykori kollégák vagy elhunyt bajtársaink hozzátartozói. Minden szépsége és nehézsége

ebben az egyediségben rejlik. A szociális gondoskodási körbe tartozóknak nagyon fontos a szeretet, a biztonságérzet és a megbecsülés, ezért nagyon fontosnak tartom, hogy ügyeik intézése során lelki többletjuttatást is kapjanak.

A siker kulcsa a nyugállományúakkal történő szoros együttműködésben rejlik. Minden megyei nyugállományú-szervezethez kértem a tagfelvételemet, gyakran veszek részt a klubok összejövetelein is.” (Nem olyan régen a pápai tévé egyik híradójában, a Honvéd Bajtársi Klub 50. évfordulás ünnepségén láthatták őt a nézők. A szerk.)

„A földrajzi széttagoltság és gondoskodási körbe tartozók magas száma miatt megyénkben kiemelt szerep jut a honvédelem érdekében tevékenykedő nyugállományú-szervezetek vezetőinek. Tapolcán és Devecserben például ma már csak emléktábla őrzi, hogy valaha ott katonák állomásoztak. Ilyen településeken még inkább felértékelődött a nyugállományú klubok szerepe, mivel az általuk felhalmozott tudás a szociális gondoskodás nélkülözhetetlen eleme.

Meggyőződésem, hogy a nyugállományúak növekvő társadalmi szerepvállalása, az őket körülvevő pozitív benyomás egyre több fiatal érdeklődését kelti fel, melynek hatására sokan választják hivatásuknak a katonai pályát.

Kezdetben a technokrata koordinálási rendszer lágyítása volt a célom, így hamarosan öt körzetre tagoltam a megyét.

Az országban egyedülálló módon negyedévente a nyugállományú-szervezetek elnökeivel közösen, öt helyszínen katonai tiszteletadással köszöntjük az adott negyedévben kerek évfordulás születésnapjukat ünneplő gondoskodási körbe tartozókat. Ezek a rendezvények gyakran késő estébe nyúló műltidézéssel érnek véget. Ilyen eseményeken kihelyezett ügyfélszolgálati lehetőséget is biztosítunk a meghívottaknak, valamint a körzetben élőknek, hogy a lakóhelyükhöz legközelebb eső településen tudják ügyeiket intézni. Fontosnak

tartom, hogy egyre több emberhez jusunk el, a szociális gondoskodási körbe tartozók életkörülményeit minél szélesebb körben térképezzük fel. A rendezvényekre ezért azokat is meghívjuk, akik nem tagjai a nyugállományú-szervezetnek. Az elmúlt évek egyedülálló együttműködésének eredményeként, a Szociálpolitikai Közalapítvány támogatásával 2021-ben közel öt millió forint segélyben részesültek a Veszprém megyében nehéz anyagi helyzetben élők.

Büszke vagyok arra, hogy megyénkben az aktív és nyugállományú kollégákkal egymást és önmagunkat akarjuk túlszárnyalni a látogatások és a segélyezések számát illetően. Nagyon megérint a rám bízott emberek élethelyzete, de fantasztikus érzés másokon segíteni.

Amikor Győrben szolgáltam, a parancsnokom hatására kezdtem el nyelveket tanulni, főiskolára, majd egyetemre jelentkeztem, pénzügyi-számviteli szakos közgazdász is lettem. Személyiségformáló ereje volt hosszú utamnak, minden döntési pontra hálásan gondolok vissza. Egy percre sem feledkezem meg támogatóimról, akik ma már a szociális gondoskodási körbe tartoznak, és legalább ennyire fontosnak tartom a pályakezdő kollégák motiválását is. Szerencsés helyzetben vagyok, mert a férjem is katona, aki legalább annyira elhivatott a szakmája iránt, mint én.”

BH-PORTRÉ

FOTÓ: SOÓS GYULA ALEZREDES

Példakép égen, földön

Újabb fontos szakmai mér-földkőhöz ért az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis: Kollár Gábor százados, a speciális ejtőernyőscsoport parancsnoka a 8000., Lázár Tibor Zoltán őrnagy, az ejtőernyős kiképző részlegvezetője a 3000., dr. Babos Tibor ezredes, a Honvédelmi Minisztérium miniszteri biztosa pedig a 300. ejtőernyős ugrását teljesítette a szandaszőlősi sportrepülőtéren. Neve a honvédelem.hu és alakulata jóvoltából

úgy két esztendeje e jubileumi alkalommal is felbukkant a „világ nyilvánossága előtt”. Lázár Tibor Zoltán őrnagy, a helikopterbázis repülőműveleti főnökségének ejtőernyős-kiképző részlegvezetője azóta

150 ugrást tett hozzá ég és föld közötti teljesítményéhez, és hogy történetében kicsit előreszaladjunk, tavaly novemberben átvehette a BEOSZ Katonák Példaképe Díjat. Vissza tehát a kezdetekhez.

Harcokcsizóként kezdte pályafutását, ám hamar váltott. Különböző felderítő-alakulatoknál különböző posztokon tette, tehette próbára tudását. Végigjárta a „speciális rádióközpont-parancsnok, mélységi felderítő, a műszaki bűvárok csoportparancsnoka, vezénylőzászlós, hadműveleti tiszt, különleges műveleti csoportparancsnok” grádicsokat. Afganisztánban, a kabuli könnyűgyalog-század első szakaszparancsnokaként szolgált, amikor beosztottjaival megmentették egy helyi lakos életét, a kiemelkedő helytállás jutalma: miniszterelnöki emléktárgy.

A képességbővítés is végigkísérte útját: középfokú, katonai szakanyaggal bővített angol nyelvvizsgálóval rendelkezik, a Zrínyi

Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, valamint a Nemzeti Közszerződési Egyetem rendfokozati előmeneteli és törzstiszti tanfolyamainak elvégzéséhez társult a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karának karate szakedzői képesítése. E sorok nyomdába küldésekor a közszolgálati egyetem mesterképző szakának végzős hallgatójaként bővíti képességeinek listáját.

Az ejtőernyőzés átszővi az életét, hiszen a Magyar Ejtőernyős Válogatott szakmai felkészüléséért is felelős. „Nagyszerű élmény volt – meséli – amikor 2016-ban, a Moszkva mellett Kubinkán csapat-világbajnoki címet értünk el célba ugrásban. A csapat edzője voltam akkor, ezt a semmihez sem fogható érzést csak köszönni tudom ejtőernyős bajtársaimnak.” Mint mondja, a katonai ejtőernyős-válogatott és az „utánpótlás” egyben a nemzeti válogatottat is jelenti. A csapatban mindenki hivatásos katona, beosztásuk ellátása mellett már évek óta szállítják a tiszteletre méltó eredményeket.

Szabadidejében karateedző, (lásd címloldalunkon) hat dan fokozatú karatéka, a Szolnoki Bajnokok Sportegyesület vezetője, az Oyama Karate Kyokushin Hungary szervezet edzői bizottságát és válogatottját is vezeti. Elismeréseinek sorában található az Év Katonája Díjat (2014), az év Ejtőernyős Oktatója címet (2017) is, és mondhatni, Szolnok város vezetői sem fukarkodtak edzői munkásságának elismerésével.

„Nagyon büszke vagyok arra – tárta elénk érzéseit –, hogy a BEOSZ Elnöksége méltónak tartott a Katonák Példaképe Díjra. Fontosnak tartom, hogy nap mint nap tisztességgel és becsülettel tegyem a dolgom. Katonaelődjeimtől megtanultam,

hogy vezetőként példaadónak kell lennem. Én ezt a díjat nekik köszönhetem, hiszen ha ők ezt nem tanították volna meg, ha nem tereltek volna a helyes útra, akkor nem kaphattam volna meg ezt az elismerést. Hadd tegyem hozzá, hogy szívesen veszek részt a BEOSZ rendezvényein, és tagként támogatom, segítem a Magyar Ejtőernyősök

Bajtársi Szövetségének rendezvényeit, a fiatalokat megecélző versenyeit.”

Egy példakép mivel is csukhatná be történetének könyvét, mint családfakutatásának röpke felidézésével.

„Erdélyi nemesi családból származom. Körülbelül tíz éve kezdtem a családfakutatást, ezzel a mai napig foglalkozom. Őseim között volt, aki II. Rákóczi György erdélyi fejedelem 1657-es lengyel hadjáratában esett el. Akadt közöttük olyan is, aki széki gróf Teleki Mihály erdélyi főgenerális testőreként 1690. augusztus 21-én, a zernyesti (zernesti) csatában, a janicsárokkal vívott harc során sebesült meg. Egyik „civil” ősöm Erdély főkormányzósági tanácsosa volt, az ország legfiatalabb (28 éves!) ítélőtábla-bírája is a családukba tartozott. A 4-es huszároknál szolgált nagyapám sokat emlegette nemesi származásunkat, meg hogy még címerünk is van. A birtokomba került iratokból kiderült, nemességünk országos nemesség, vagyis ősünk karddal szolgálták meg nemességüket. Végül megtaláltam a címet is.”

Apai büszkéséggel még hozzátette: „A családi hagyomány nem szakad meg, fiam elsőéves tisztjelölt a Nemzeti Közszerződési Egyetemen. Nagypapája, feleségem alezredesként nyugdíjba ment helikopterpilóta, ezredtörzsfőnök édesapja nyomdokaiba kíván lépni. Remélem, megtalálja a szépséget és a kihívást ebben a gyönyörű hivatásban.”

(Lázár Tibor Zoltán a 2016-os világbajnok „eje” válogatott fotóján jobbról a negyedik. A helikopterbázis felvételén a szolnoki református templom toronyszobrának egyik megmentőjeként, 2019 márciusában.)

BH-PORTRÉ

Hazámat szolgálom

Tavaly novemberben tüntetett ki a BEOSZ a Katonák Példaképe Díjjal. Az öröm mellett kérdések is felvetődtek bennem. Hallottam már a díjról, vannak ismerőseim is, akik korábban részesültek ebben az elismerésben, de nem tudtam elsőre hová tenni az értékét. Magunk megítélésekor hajlamosak vagyunk az elfogultságra, a túl- vagy éppen az alulértékelésre, ki-ki a saját személyiségének megfelelően. Felidéztem a katonai pályafutásom főbb részleteit, teljesítményemet, amelyek miatt a Szövetség közössége érdemesnek találhatott a megtisztelő címré.

Nem tagadom, hogy a legutóbbi beosztásomra, a NATO Allied Command Transformation vezénylőzászlósi posztjára büszkén gondolok vissza. Ez egy szakmai pályafutás vége is lehetne. Igazi jelentőségét azonban az altiszti szakmai pályámon, eljáráim és katonatársaim támogatásával is megszerzett tapasztalat és tudás alkalmazásának lehetősége adta. Eddigi utam, úgy gondolom, szorosán összefonódik a magyar altiszti kar fejlesztésével és Magyar Honvédség legutóbbi 35 évével.

Nem terveztem, hogy katona leszek, de vonzódtam a technikai sportokhoz, és mint minden normális tinédzser a nyolcvanas években, kerestem a számomra leginkább megfelelő közösségeket is. Ezt nekem akkor az MHSZ jelentette, 1987-ben elkezdtem ejtőernyőzni, ami komoly hatást gyakorolt a fejlődésemmre is. A sport, a közösség és értékei (hazaszeretet, tisztelet, becsület, szorgalom, munka a közösségért) számomra ma is érvényesek. Szerettem volna összekötni ezt az életet a későbbi megélhetéssel, és az oktatóim tanácsára 1988-ban, 18 évesen jelentkeztem Egerbe, tiszthelyettesképzésre, felderítő parancsnoki szakra.

Én annak a generációnak a tagja vagyok, akik a Magyar Néphadseregben szereltek fel, a laktanyákból figyelve, készenlétben éltek meg a rendszerváltást, és komoly részt vállaltak a demokratikus Magyarország haderejének felépítésében. Ahogy a kilencvenes évek elején mondtuk: elvtársként vonultunk be, bajtársként váltottuk a rendszert és úrként avattak fel tiszthelyettesnek. Új fogalma-

kat tanultunk meg: határmegerősítés, határzárás, határbiztosítás. Minderre a széteső Jugoszlávia háborúja miatt volt szükségünk. A fiatal Magyar Honvédség éles feladatának el nem mondott története ez, mely során korán megtapasztaltam, mit jelent katonának lenni. Itt tanultam meg az első leckét is vezetésből, azt, hogy nem elég végrehajtani a kiképzést, felszerelni és feladatra vezényelni a katonát, de meg kell győzni, küldetést és célt kell neki adni, mely értékeken, de legfőképpen a Haza iránti elkötelezettségen alapszik. A katonai szolgálat nem munkahely, hanem hivatás, melyet csak teljes elkötelezettséggel lehet gyakorolni. Mi voltunk azok, akiknek meg kellett érteniük, hogy a társadalmi és a gazdasági átalakulások nem tették lehetővé a haderő fejlesztését, és egy évtizeden keresztül, folyamatosan vettünk búcsút társainktól, alakulatainktól, fegyverrendszereinktől. Megéltük az illetményünk devalválódását és a társadalmi elfogadottságunk romlását is a kilencvenes évek közepén, rengeteg átalakítási programmal és be nem váltott ígérettel a felszerelést, az élet- és munkakörülményeinket illetően. Ez a generáció hajtotta végre az első misszióit a rendszert váltott Magyarországnak. Nekünk jutott a NATO-csatlakozásra való felkészülés, melyet a PfP keretei között hajtottunk végre, és velünk csatlakozott az ország a NATO-hoz is. Én személy szerint, a csatlakozás napján már NATO-beosztásban voltam, ahol Vágány József alezredessel, cseh és lengyel társainkkal, a NATO Gyorsreagálású Hadtest (ARRC) parancsnoka és nemzetközi törzse előtt húzhattam fel a magyar lobogót a csatlakozás napján a németországi parancsnokságon, Rheindahlenben. Rögtön

utána megkaptuk a parancsot, hogy csatlakozzunk a parancsnokság már folyamatban lévő, éles koszovói műveletéhez. Ott váltam katonává. Nem azért, amit csináltam, hanem azért, amit láttam, átéltem. Ott döntöttem el, hogy katona maradok, mert nem a tévében akarom nézni, mi történik a biztonságunkkal a környezetünkben, hanem azok között akarok lenni, akik az első vonalban tehetnek is érte.

Altiszti vonalon jelentős esemény volt a kilencvenes évek végén, a kétezres évek elején a MH katonai vezetése által elindított szolgálati kultúra bevezetése, melynek egyik eredménye a vezénylőzászlósi rendszer lett. Ennek elsődleges oka a szövetségeseinkkel való hatékonyabb együttműködés fejlesztése volt, de a modernizációt is megláttuk benne. A rendszer bevezetésére a légierő lépett elsőként, majd követte őket a többi szervezet is. Az akkori szárazföldi vezérkar főnökének helyettese, Nagy Tibor dandártábornok javaslatára én lehettem a szárazföldi vezérkar, később az MH Parancsnokság első vezénylőzászlósa. A vezetés támogatásával komoly feladatokat hajtottam végre, melyek addig nem járt területekre vittek el bennünket.

Mi hajtottuk végre a teljesen önkéntes haderőre történő átállást 2004-ben, ami magával hozta a szolgálati kultúránk, a bánásmód változtatásának igényét is. Azokban az időkben az akkori vezérkarfőnök, dr. Szenes Zoltán (akkor) altábornagy mellett szolgáltam MH vezénylőzászlósként. Részt vehettem abban a küzdelemben, amit a stratégiai vezetés vívott a változó politikai és anyagi támogatás, a fejlesztési igények és a szervezeti működőképesség megtartása érdekében. Ekkor került a szabályzatba a vezénylőzászlósi feladatrendszer, melyet Szenes tábornok úr határozott meg és támogatott. Ebben az időben kezdtük meg a szakmai diskurzust a megújuló MH vezetési filozófiájáról is, és magáról a vezetésről, hogy jobban megértsük a parancsnokok és a vezénylőzászlósok kapcsolatrendszerét.

Büszke vagyok arra, hogy négy vezérkari főnök vezénylőzászlósa lehettem: dr. Szenes Zoltán vezérezredes, Havril András vezérezredes, Tömböl László vezér-

ezredes és dr. Benkő Tibor vezérezredes teszük teljessé a sort. Mindegyiktől tanultam olyat, ami ma is segít abban, hogy eligazodhassak a stratégiai vezetési szint kihívásokkal teli világában. Büszkeséggel tölt el, hogy rengeteg kiváló embernek a katonája, bajtársa, előljárója, kollégája lehettem és lehetek most is. Az MH vezénylőzászlósi beosztásban Kriston István főtörzszászlós követett, aki mély meggyőződéssel és példaértékű elkötelezettséggel viselte a beosztást. Benkő tábornok úr az átadás-átvételkor többek között meghatározta, hogy támogassam és segítsem az utódom munkáját. Ezt a feladatot könnyű volt elfogadni, a mai napig mindenkinek igyekszem a legjobb tudásomat adni, aki az MH érdekében dolgozik.

Célok és terv mentén kerültem beosztásba a NATO-iskolára Oberammerrgauban. Az akkor még alakulóban lévő altiszti részleg tanfolyamigazgatójaként a NATO Haladó Vezetői Tanfolyamot vezettem. Ez az időszak komoly fejlődést jelentett számomra a modern fejlesztési és oktatási stratégiák, módszertanok területén. Abban a környezetben nemzetközi és többgenerációs környezetben próbálhattam ki magam, ahol például nem a függelmi viszonyok határozzák meg az együttműködés alapjait, sikerét, hanem azok az emberi kompetenciák, melyek alkalmassá tesznek a sikeres kommunikációra. Ott tanultam meg, hogy a vezetőt onnan lehet felismerni, hogy követik. Sokat kellett tanulnom és sokat tanultam. Innen

érkeztem haza Szentendrére, ahol stratégiai célok elérése érdekében megkaptam a lehetőséget a vezetésben és az oktatásban megszerzett tapasztalataim hasznosítására az akkor létrehozott altiszti vezetőképző csoportban. Az MH Altiszti Akadémia parancsnoka, Bozó Tibor dandártábornok támogatásával a vezető altisztekkel együtt sikerült lefektetni az alapjait a jövő altisztképzésének, mely az ismert biztonsági környezet, a jövő harcmezeje és az MH generációs kihívásaira adhat megfelelő válaszokat. Ezek alapján a legfontosabb az ember. A katona, aki nemcsak tud, de akar is harcolni. A szakember, aki nemcsak kezelni tudja a technikát, de képes váratlan problémákat elhárítani minden helyzetben. A vezető, aki nemcsak feladatot szab és ellenőriz, de inspirál és fejleszt közös célok és értékek mentén. Ez volt a mi Acélkocak-konceptiónk.

Ezen a ponton érkezem vissza a BEOSZ-hoz. A bajtársi egyesületekhez. A volt katonatársakhoz, pályatársakhoz. Az emberekhez. Ők olyan közösség tagjai, akik már jártak ott, ahol mi járunk. Ők is magukénak vallották mindazon értékeket, melyek meghatározzák egy harcolni képes katonai közösséget. Ők is keresztülmentek azon a fejlődési folyamaton, mely során az érdeklődő civilből hazája iránt elkötelezett, a katonai hivatással teljesen azonosuló személy lesz. Ez olyan személyiségbeli változás, melyet nem lehet az egyenruhával levetni. A másik, számomra fontos dolog, hogy a nyugállományú bajtársaim készek tu-

dásukat, tapasztalataikat a honvédelem szolgálatába állítani. Tükröt tarthatnak elénk, kérdéseket tehetnek fel, hogy elkerülhessük elődeink hibáit. A feladataink során pedig mint fegyelemhez szokott, kiképzett és az értékeinket osztó motivált munkaerőre számíthatunk rájuk. A mi felelősségünk, hogy hogyan élünk ezzel a lehetőséggel.

Ha a MH-t egy családhoz hasonlítom, akkor mi, aktívak vagyunk a felnőtt gyerekek, akiknek a jelene meghatározza a jövőt, az előttünk szolgáló generáció pedig a szülők, akik segítenek abban, hogy eligazodjunk az élet dolgaiban. Hős elődeink pedig a nagyszülők, akik az alapértékeinket illetően mutatják az irányt.

A Katonák Példaképe Díj számomra elismerés azoktól, akiknek a legfontosabb, hogy a mai MH-ben megőrizzük és megerősítsük közös értékeinket, melyek a Hon védelmére való felkészülés és annak teljesítése során nélkülözhetetlenek. Egy vállalt felelősség az előttünk szolgáló részéről az aktív állomány felé. Egy szülői üzenet. Mint volt mélyreható felderítő és mint egri katona, nagy jelentőséget tulajdonítok a haza védelmére tett Eskümnek. Úgy gondolom, aki ezzel azonosulni tudó aktív, tartalékos vagy nyugállományú katona, az példakép.

Hazámat szolgálom!

(A NATO ACT FB-oldalának 2018-ban készült felvételén Bogdán Tibor aláírja NATO-beosztásának okiratát.)

BOGDÁN TIBOR FŐTÖRZSZÁSZLÓS

Kiss Antal-emléktúra

Kiss Antal ny. őrmagytól, az egykori MH 34. Bercsényi László Felderítő Zászlóalj felderítő részlegvezetőjétől még tavaly december 8-án, katonai tiszteletadással vettek végső búcsút egykori katonatársai, munkatársai, tanítványai Szolnokon.

Az 1047 ejtőernyős ugrást teljesítő bajtárs, a kiváló teljesítménytűrázó tiszteletére a közelmúltban a túrázó társadalom a Budai-hegységben két távon, Szolnokon pedig a példamutató, töretlen kitartással szolgáló katona emlékezetére az Ejtőernyősök Szolnoki Szervezete három távon szervezett túrát. (Nem sokkal a magyar sajtó napja után említjük meg, hogy az utóbbi helyszínen a HM Zrínyi Katonai Filmstúdió stábjá 15 kilométeres túrát teljesített.)

BH-INFORMÁCIÓ

FOTÓ: RÁCZ TÜNDE, HONVEDELEM.HU

Ceglédi „arcvonalak”

Már negyedik éve tart nagy sikerrel Cegléden, a Dózsa György Honvéd Nyugdíjas Egyesületben az „ÉLETUTAK” előadássorozat, amelynek főszereplői, a legidősebb, a legaktívabb, a katonai pályán is sikeres tagjaink mesélnek életútjukról.

Mondhatnánk, ismerjük egymást, miért van erre szükség? Az aktív katonai szolgálat alatt kollégák, bajtársak voltunk, az egyesületi éveink során még inkább megismerhettük egymást. Mégis, már az első előadás sikere rációfolt a kétkedésre, így aztán a sorozat ma is él.

Legutóbb Matetits Lajos ny. alezredes történetét (felvételünkön jobbra), katonai pályáján is kirajzolódó „arcvonalát” ismerhettük meg. Korábbi beosztottja, a ma elnökségi tag barát, az e sorokat író Koroknay Csaba ny. alezredes vállalta a moderátor szerepét.

Megtudhattuk, hogy a horvát származású pék családfő Győrben telepedett le még a múlt század első felében. A második világháború előtt kötött házasságából három gyermek, közöttük középsőként Lajos született, kicsit később még egy testvérnek örülhetett a család. A fegyverzaj elülte után a Győrhez közeli Beled helységben önálló pékséghez jutottak.

A győri gimnáziumi évek után a nagyfiú a katonai pályát választotta. Az Egyesített Tiszti Iskola elvégzését követően 1966-ban Eger helyőrségben gépesített lövész hadnagyként kezdte a katonai pá-

lyát. Mosolyogva hallgattuk gyors sorfordulóját, mikor is az első egri napokban, a Mecset étteremben találkozott Gizikével, az utolsó éves tanári főiskolással, aki azóta is mellette van. Büszkéek két felnőtt gyermekükre, az unokákra, sőt a dédunokákra is.

A fiatal tisztnek érdekes és felelősségteljes feladat jutott a pályája elején. Évekig a Kossuth Lajos Katonai Főiskola elsőéves lövészhallgatóinak alapképzését, a katonai pályára történő elsődleges felkészítését végezte. Több száz tisztet tanított meg a katonai tudományok alapjaira, közöttük olyanokat is, akik később tábornokok lettek, a hadsereg első katonáiként is szolgáltak. Így nem csoda, hogy országszerte sokan ismerik, szép emlékekkel gondolnak Matetits Lajos alezredesre.

A Zrínyi Miklós Katonai Akadémia után tíz évig Nyíregyháza helyőrségben, had-

osztálytörzsben szolgált. Nagy érdeklődéssel hallgattuk pályája egyik kiemelkedő mozzanatát, amikor is a 80-as években Nyíregyházán nagyjából 10 000 tartalékos bevonultatásának, a mozgósítást követően a dunántúli gyakorlat végrehajtásának lehetett részese. Talán ez volt a rendszerváltás előtti haderő utolsó legnagyobb megmértetése. Matetits alezredes kiválóan teljesített, talán ez is közrejátszott abban, hogy magasabb beosztásba, a ceglédi 3. gépesített hadtest törzsének állományába

nevezték ki.

Sikeres katonai pálya befejezéseként hosszú ideig a ceglédi katonai szervezet első számú hadkiegészítési szakembereként szolgált. Pályája során előljáróinak, társainak megbecsülése övezte tevékenységét.

Negyedszázada vonult nyugállományba, azonnal tagja lett a nyugdíjas egyesületnek. Ma is aktívan dolgozik, elnökségi tag, régóta az egyesület „penzügyminisztere”. A közösség szolgálata tölti ki élete egy részét. Meg a büszkeség, hiszen László fia, és az egyik unoka, Dániel is hivatásos katona.

Ez a rendezvény is bizonyította, hogy társaink életútjának megismerése sok élményt ad mindannyiunknak, tovább erősíti az összetartozást, az egymás iránti tiszteletet.

KOROKNAY CSABA NY. ALEZREDES

FOTÓ: KARMACSI LÁSZLÓ NY. SZÁZADOS

Miénk itt a tér!

A ceglédi Dózsa György Honvéd Nyugdíjas Egyesületben értékeltük a Miénk itt a tér! elnevezésű online vetélkedősorozatot, amelyet a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóságának Bűnmegelőzési Osztálya indított szépkorúak számára. A részt vevő tagjaink is számot adhattak bűnmegelőzési ismereteikről, arról, hogy mit tudnak a különböző bűnözési formákról. A versenyzők különböző szempontokból közelítették meg az adott témákat, a meseírás, a plakátszerkesztés, a tanulságos történetek, a fotók és videók készítése ötletességről, kreativitásról tanúskodott.

Egyöntetű véleményünk: érdemes az idősebbeket is bevonni a bűnmegelőzési munkába, hiszen mindannyiunknak óvatosnak kell lenni.

Egyesületünk elnöksége köszönetét fejezte ki a szervezőknek a vetélkedő lebonyolításáért és a részt vevő tagjainknak a tisztes helytállásért.

JUHÁSZ ISTVÁN NY. VEZÉRŐRNAGY

FOTÓ: KARMACSI LÁSZLÓ NY. SZÁZADOS

„Élő szemtanúk” nélkül

Éjszakai, bonyolult időjárási viszonyok közötti, nagy magasságú célelfogást gyakorolt a taszári 31. honi vadászpilóta ezred kijelölt hajózállománya azon az 1968. november 19-i éjszakán, amikor a célrepülőgép nem érkezett vissza a repülőtérré...

Vértés '73 hadgyakorlat, 1973. szeptember 22. : több vadászpilóta-kötélnek megszabták, hogy a gyakorlatot záró eseményen repüljenek át a Veszprém nyugati határában felállított tribün felett. A Herendtől északra lévő, 654 méter magas Hajag-hegy fölött egy három gépből álló szovjet MiG-21-es „trojka” a hegynek csapódott...

A két helyszín, két mementó egymástól úgy 700 méterre...

Még tavaly ősszel egyesületünk, a Véterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesülete (VREVE) „kemény magja”, Pátkai Györgyi, Horváth Alajos, Mosonyi János, Fapál Ferenc, Nincsecs Lajos, Gráczi László, Schenk Róbert és Angyal Imre vezetésével, a VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. engedélyével és járművével feljutott a tragédiák helyszínére.

A szovjet áldozatok emlékkövével Gráczi László elmondta, hogy milyen

körülmények között, milyen előkészítés mellett került ide az emlékkő a jogelőd Magyar Veteránrepülők Egyesülete Veszprémi Szervezete kezdeményezésére, a kivitelezésben való személyes, aktív közreműködése eredményeként. A katasztrófa bekövetkeztében, úgy gondoljuk, a rosszul megválasztott repülési magasság is közrejátszott.

Ezután Vass Zsigmond repülő őrnagy emlékkövéhez mentünk. A tragédiát szenvedett vadászpilóta egykori kollégája, Mosonyi János ny. repülő alezredes helyezte el a koszorút. Elmondta, jól ismerték egymást sőt, a tragédia előtt egy héttel még együtt adtak készülségi szolgálatot.

Az emlékkő környékén évekig láthatók voltak az egykoron letarolt, a repülés irányában csökkenő magasságú fák, ám az erdősáv mára a fakitermelés miatt eltűnt. Láthatunk még olyan fákat, amelyek törzsében ott voltak a repülőgép alkatrészeinek darabjai. Fájó szívvel tapasztaltuk, hogy ezek az „élő szemtanúk” nincsenek többé...

Külön köszönet mondunk megemlékezésünk segítőinek, Ugron Ákos Gábor vezérigazgatónak és Szedlák Tibor termelési vezérigazgató-helyettesnek.

SOÓS LAJOS NY. ALEZREDES, A VREVE ELNÖKE

Vízen, parton, sikeresen

Zökkenőmentesen hajtottuk végre tavalyi feladatainkat, a jó gazdálkodásunk is hozzájárult ehhez. A röviden idézett értékelés egyesületünk, a Gyenesdiási Polgárőr és Vízi Egyesület (GYPVE) februári közgyűlésén hangzott el. Rendezvényünket megtisztelte jelenlétével dr. Túrós András ny. r. altábornagy, az Országos Polgárőr Szövetség (OPSZ) elnöke, ott volt László Attila ny. alezredes, a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régiójának vezetője, Gál Lajos, Gyenesdiási polgármestere, dr. Vereckei Csaba r. dandártábornok, Zala megyei rendőrfőkapitány, dr. Andor László alezredes, Keszthely rendőrkapitánya és Horváth Róbert, a Zala megyei Polgárőr Szövetség elnöke.

Elhangzott még, hogy pályázatokból, támogatásokból (NEA, OPSZ, ZMPSZ, BEOSZ) számos új eszközhöz juthat-

tunk, polgárőr kerékpárok, robogók, szolgálati gépjárművek segítik mindennapjainkat. Az OPSZ 2021-ben a közterületi szolgálatot tette kiemelt feladattá, közülünk többen 100 és 1000 óra közötti szolgálatot látunk el közterületen.

A szolgálati hajónkkal a szezonban mindvégig felügyeltük a strandok rendjét, a biztonságos fürdőzést, a környezetvédelmet. A rendőrség több akciójában is részt vettünk.

Idén szeretnénk elérni, hogy minél több fiatal vállaljon polgárőr szolgálatot.

HORVÁTH KORNÉL, A GYPVE ELNÖKHELYETESE

Bem, évforduló, ősi szellő

Elkészült, a nagy mű, igen.
...az alkotó pihen! (Madách)
Árvai János is pihen.

Elköltözött az égiek közé. Róla is megemlékezett a Bem József Bajtársi Egyesület tagsága, amikor a tábornok halálának évfordulóján megkoszorúztuk szobrát. De, beszélhetünk-e a haláláról? Naponta emlegetjük – ha csak a levélpapír bal sarkába felírásakor is –, vagy ha a klubba lépünk, ott megyünk el szobra mellett, ma meg a kis emlékező társaság koszorúzni jött, Árvai János katonaszobrász műve elé. És a férfi felolvasó elkezdte:

A hősnék, Árvai Jánostól / szobra áll itt a parkban
Szemében keserűség, harag? / Bele, ha nézek, robban!
Mintha kiáltana harsányan / Előre... Előre... fiaim...
Az emlékezők állnak. Velük együtt a versmondó:
Egy szobor, koszorúk. Nézem, / kőbe, ércbe van-e vésve?

Néz: Ne hagyj magad, ne legyél / dőre! – Ránk szól, mintha élne!

Ne vizsgáldd a testem! Népre / gondolj, ne magadra: másra!
Előre! – Rohamra? Mi végre? / – A holnap csatára!

Mit ad vissza ez a kődarab? Hiszen a művész nem látta életben, csak hű másolatokról! De bennünk, Bem-tagokban, már ő lett az igazi, nem a még életében készült litográfia! Nekünk Árvai János adott egy Bem-képet, amit őrzünk emlékezetünkben. A nő felolvasó folytatja:

Áll az új szobor, ül hősünk / Szemében, az élet kínja
Mintha lelke visszaszállna / szája vezényletre nyílna...
Sok vér tapad kő-szavához, / léleksereg kísért' égbe'
Mit ért a sok halál, kapott / több vagy jobb életet érte?

Nem harcos a kép, amit látunk, a keménységet eltakarja a képzület, de tudjuk, olyan katona áll előttünk, aki nem hátrált meg, aki nem engedte, hogy katonái megszaladjanak. Férfihang:

Csillagok közt éltem. Éltem? / Harcra teremtett az élet!
Sok volt a zsarnok, és szóltam: / halni, ugye nem is félték!
Nem volt fiam, se asszonyom, / a tábor volt mindig házam.
Nem ismertem el más vezért! / Szavam kéne megalázzam?
Néha nő nézett felém, / sietősre fogtam lépteim.

Nem termettem éji csatákra. / Mi cél hajtott ide? Ím:
Két arannyal jöttem, utolsó / csatán is ennyi volt zsebemben!
Elsők között jöttem, s utolsónak / el, s nem a legsebesebben.
Keserűség van szemében, / keserűen szól a száj is:
Elfogytatok, ez a mai / harc már nem harc, ez majális.

Mindig csak előre, magyarok! / Az ellen még mindig acsarog!

A fej megbillen keménységén. Bárki folytathatná, akár az emlékezők közül is...

...Álljunk meg egy szóra! / Hány ígéret vált valóra?

Mert mi megyünk, megyünk, ha küld a / szó, azért vagyunk mi magyarok!

Hidegbe, melegbe, hegyre-jégbe... / s eltűnünk mint az avarok!
Tábornok úr! Mindig előre? / De kivel, hisz nincsen katonánk!
Üvölnénk, hogy fájjon, merre, / de hiába kiáltna a szánk.

Csak előre! – hallom. Mindig? Igen! / De hol, merre van az elő?
Körbefutottuk már a földgolyót, / csontunkban megfagy a velő!

Az élők elmentek, az élők pihenjenek. Az elmúlt – alig több mint egy – évtized alatt majd ötven főt veszítettünk. De az élők szólnak. A férfi szól:

Tábornok úr, új vezényszó kéne, / sok a kapzsi, meg a lógós!

Ki ítélt? - Elsüllyedt a hajó! / Ki mondta a légre, hogy való?

Csőppnyi hazánkban más az úr is, / levegőhöz kölcsönből jutunk!

Ne szólj fiam – legyintett rám a / hős – Nem egy már velük az utunk!

Tábornok úr, eladva minden, / Széchenyi gazdagodni serkent.

Nem bírta a gyűrődést maga / sem, és inkább Döblingbe elment!

Monsieur generál! Direkciót, / vagy bennünket a semmi visz rohamra, tél arat, nincs ruha, / s sok embernek nincs mit enni!

Tovaris Bem! Mondanám, s hirtelen / a számra egy nagyot ütök...,

fő a bagulyás, érzem a bort, / a kondérban jó darab csülök!..

Tépjük a szánkat, süttet harapunk, / s nem tudjuk egymás szándokát,

nyelvét elveszik a népnek, és / magyartól lesz szegényebb világ!

De, él a klub, Bem életben tart! Az életadók közül, az egyik folytatja:

Hallgatunk egy sort, a parkban, / amikor senki nem veszi észre, imádkozunk, s reméljük, az/ isten lenéz e maroknyi népre!

Bem elnézi őket, parkban ülőket, a / Nagyok-nem-letteket, csendben ülőket,

Kik hőssé válni soha nem akartak, nem / elöl, nem hátul, középben maradtak.

Kézen fogva jönnek, a hősök hősei: / újra fiatalok, s neki az életnek!

Rájuk is szól: Elég, menjetek haza, / egyetek, igyatok, s ölelkezzetek!

Elhelyezzük koszorúnkat, egyedül hagyjuk a hőst, mi meg belépünk a melegbe. Forralt borral telt poharunkat megemeljük a tábornok emlékére, aki egykor sárban, esőben, szélben, téli hidegben, sivatagi forróságban helytállt. Felváltva, soronként a férfi és a nő mondja:

Nyáron itt a parkban szél neszez, és eltűnődik, fújjon? Vagy ne fújjon?

Az ős-ősi szellő lengedez Bem szobra körül. / Pihen, már egyre megy!

...Nyársalunk, ő minket, mi őt figyeljük, / és gondolkodunk a bölcs dolgokon:

Hogy miért vagyunk mi a lengyelekkel és az istennel is egyformán rokon?

PERLAWI ANDOR

FOTÓ: HUGYECZ GYÖRGY

WAT-hírek

A Bajtársi Hírlevél olvasói már ismerhetik a WAT Magiszterek Végegylete közösségét. A nevükben szereplő WAT betűszó az alma materük, a Wojskowa Akademia Techniczna varsói katonai tanintézet lengyel nevének rövidítése. Tagságuk különböző évfolyamokban ebben az intézményben folytatott felsőfokú katonai tanulmányokat.

Pandémiával terhelt volt a tavalyi év, mégsem halaszthatták el a Varsói Katonai Műszaki Akadémia 70. évfordulójának megünneplését. A központi programot ezúttal egybeköltötték a lengyel katona hallgatók ünnepével, az úgynevezett „Podchorąży nappal”, amelyre minden évben november 29-én kerül sor. Varsóban 1830-ban ugyanis ezen a napon robbant ki a lengyelek első nagy XIX. századi felkelése, az orosz cári önkényuralommal szembeni „novemberi felkelés”, amelyben kulcsszerepet vállaltak a tiszti hallgatók.

A védegyletet Balogh János elnök és Kondákor Csaba ny. ezredes, egyesületi tag képviselte. Az ünnep előtti napon közösségük nevében elvitték az emlékezés koszorúit két szeretett halottjuk sírjaihoz. A wolai temetőben Tátrai István őrnagy (V-76 csoportparancsnok), a powązki katonai temetőben pedig Maria Nawrot-Litwińska asszony, néhai lengyel tanárnőjük alussza örök álmát.

A központi ünnepségen részt vett Kovács Orsolya Varsóban akkreditált magyar nagykövet, aki lengyelül köszöntötte a résztvevőket, majd lengyelül ismertették Szabó István honvédelmi államtitkár üdvözlőlevelét.

A program során a WAT vezetése, az akadémia közössége és számos nevezetes vendég jelenlétében adhatták át a dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter által adományozott Honvédelemért kitüntető cím I. fokozatát dr. hab.

Kazimierz Worwa professzornak, oktatási rektorhelyettesnek, aki kiemelkedő szerepet vállalt a magyar egyesület céljainak elérésében.

(A rektorral folytatott beszélgetésről a fotót Balogh Olivér, a magyar egyesület elnökének fia, a lengyel akadémia jelenlegi egyetlen magyar doktoranduszhallgatója készítette.)

BH-INFORMÁCIÓ

A pápa fotelje

A szolnoki Damjanich János Múzeum protokoll témájú tárlatán az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis tárgyrítkaságai mellett felbukkant egy helikopterben használatos fotel, melyet Szent II. János Pál pápa első, 1991-es magyarországi útja során használt. A pilóta, Börzsök Dezső ny. ezredes, a HM EI Zrt. osztályvezetője lapunk érdeklődésére elmondta: az egyházfő Magyarországon alapvetően helikopteren utazott. A feladatra átalakított Mi-8P típusú helikoptereket már kivonták a hadrendből. Szerencsére az általam vezetett 10446-os oldalszámúba beépített kárpitozott forgó fotelt értő kezek megmentették, ebben ülve csodálhatta hazánk szép tájait Szent II. János Pál pápa. Hozzátenném, hogy akkor megkaptam Őszentsége üdítőitalos kristály poharát, amit azóta is féltve őrzök otthoni „protokolltárlómban”.

BH-INFORMÁCIÓ
FOTÓ: SIMON FERENC

GIDÓFALVY LAJOS IGAZ ÜGYE

Gidófalvy Lajos posztumusz ezredesre katonai tiszteletadással, koszorúzással emlékeztek Budapesten, Angyalföldön, a róla elnevezett katonai lakótelepen elhelyezett emléktáblánál. Erdős László ny. ezredes születésének 121. és halálának 77. évfordulóján emlékeztetett az emberiség igaz ügyét szolgáló életútjára, katonai pályafutására, emberéleteket mentő hősi tetteire.

Emlékét eddig a volt katonáiból alakult emlékbizottság, idén januártól azonban a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület a XIII. kerületi Lokálpatrióták Egyesületével közösen ápolja.

BEOSZ FB-OLDAL

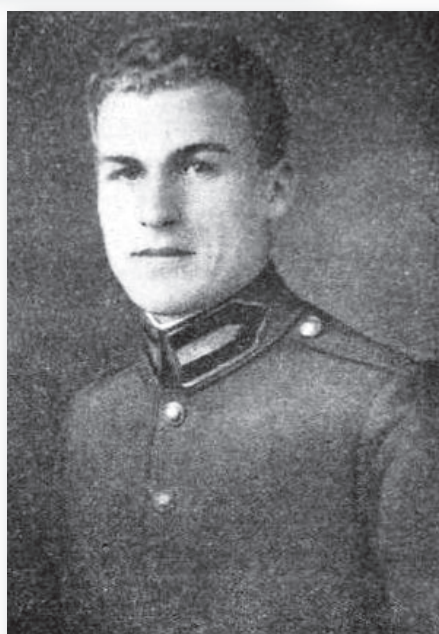
In memoriam Hanzély Pál főhadnagy, Radics Péter őrmester, Bogdán Flórián tizedes... Alig ismert történetük mozaikjait hírlevelünk kísérli meg kirakni.

Radics Péter őrmester répceszemerei temetőben levő síremlékénél koszorúzási ünnepséget tartottak. (Néphadsereg, 1987. október 31.) Megemlékeztek arról, hogy 1962. augusztus 13-án a sorkatonai szolgálatát Lentiben töltő fiatalember úszni nem tudó katonatársát mentette ki a vízből, s eközben életét áldozta. Bátor tettéért a honvédelmi miniszter hősi halottá nyilvánította és őrmesterré léptette elő...

A Lentiben diszlokáló MN 6783 alakulat 2. zászlóaljának 6. százada kiképzési feladatot hajtott végre a település mentén húzódó megáradt Kerka folyón. (Dömény Sándor vezérőrnagy közlése.) Eközben hárman a vízbe estek. A szakaszvezető rendfokozatot viselő Radics Péter azonnal bajtársai segítségére sietett. Egyik társát sikeresen kimentette, de a másik katona (Eismenn Mátyás) mentése közben mindketten a vízbe veszttek.

Az idén 60 éve elhunyt Radics Péter őrmester emlékére szobor készült. (Tudják ezt a herendi vasúti tragédiára minden évben emlékezők is, hiszen emlékszobraik egymás mellett állnak Lentiben. A Néphadsereg újság 1986. július 12-i számának felvételén a Lentiben szolgáló sorkatonák tiszteletadással vonulnak el a hős társuk emlékhelye előtt.)

Bogdán Flórián tizedes huszonöt esztendővel ezelőtt, 1963. szeptember 8-án a megáradt Tápiónál a csatárlánc utolsó tagjaként egy idős asszony holmiját mentette a sodrásból. (Néphadsereg, 1987. október 31.) Az áradat elragadta,

és életét vesztette. Cselekedete méltó elismerésül a honvédelmi miniszter hősi halottá nyilvánította, tizedessé léptette elő. Az emlékét ápoló tápiószecsői helyőrség, a nevét viselő katonai ifjúsági klub tagsága, valamint az alakulat irodalmi színpada az évfordulóra megemlékező előadással készül... (Az itt közölt portréja a klub egykori hirdetőtáblájáról való.)

Sulysapote.gportal.hu 2010. szeptember, László Tibor tüzoltó parancsnok: a jászárokszállási temetőben tárogatószó fogadta a Bogdán Flórián szakaszvezető (posztumusz őrmester) halálának évfordulójára érkezőket. Hagyomány, hogy szeptember 8-án a kisasszony-napi búcsúkor koszorúzással és néma főhajtással adózunk emlékének. Ezen a napon településünkre és a település vízgyűjtő területére felhőszakadás-szerű

csapadék hullott, az áradat elöntötte a tápiósápi községrészt, majd a tápiószülyi községrészt is. A mentés közben elsodródott Bogdán Flórián holttestét az áradat levonulása után találták meg. Az emlékezők: Bogdán Flórián Önkéntes Tüzoltó Egyesület, Barátság Nyugdíjas Klub, Jászárokszállási Tüzoltó Egyesület...

Hanzély Pál főhadnagy önfeláldozó tettére a szolnoki József Attila út és Százados utca sarkán, az egykori laktanya téglakerítésén tábla emlékeztet. (honvedelem.hu, 2022. január 9.) A felirat a 22 éves katonatiszt hősi helytállásáról tudósít, amikor 95 éve saját élete árán két szolnoki fiatalot mentett ki a jeges vízből... Az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis minden évben koszorúzási ünnepséggel emlékezik meg a hőstetről Szolnok Város Önkormányzatával és a társ fegyveres szervek képviselőivel együtt...

Magyar Katonai Közlöny, 1927. „A leányt és fiatalembert rettentő küzdelemben mentette. Ámde egyszerre csak a jeges vízbe visszahanyatlik. Hanzély Pál főhadnagy (lásd archív felvételünkön), a 2. honvédgyalozegred főhadnagya volt ez a rettenthetetlen hős. Ő már nem vett részt a világháborúban, még nem látott szemtől-szemben életveszedelmet és halált. Lelke, hősi szíve azonban olyan acélos férfiúvá tette, akinek szemében csak a kötelesség és a lovagiasan emberies érzés sugallta cselekedet az egyedüli cél. Január 11-én temették a Farkasréti temetőben. Magyarország kormányzója díszes koszorúján kívül katonai érdemérmét (Signum Laudist) küldött a ravatalra...”

M. T. Gy.

Hatvan, Bihar, Kecskemét...

A Gáspár Andrásról, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc jeles személyiségéhez, a győzedelmes hatvani csata vezénylő parancsnokához kötődő települések, nevét viselő

intézmények, szervezetek évről évre közös megemlékezéseket tartanak. Előbb áprilisban Hatvanban a hatvani csatát idézik fel, azután a partiumi Bihar településen halálának augusztusi évfordulóján emlékeznek tetteire, majd születése napján Kecskemét, a szülőváros fogadja az emléke előtt tisztelőket.

Legutóbb a Kecskeméti Szakképzési Centrum Gáspár András Technikum volt a házigazda. Kecskemét és Hatvan város alpolgármesterei, önkormányzatának képviselői, a hatvani Gáspár András Bajtársi Egyesület és a partiumi Bihar község Gáspár András Egyesületének tagjai az iskola emlékfalánál, majd a honvéd tábornok szülőhelyénél koszorúztak.

A két egyesület tagjai ezt követően közösen látogattak el az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkba.

KÖSZEGI FERENC

FOTÓ: BOGDÁNDI FERENC ÉS GABE

A jó hír új autón jár

Csepreg, Zsidány, Horvátzsidány, Ólmod, Szakony, Tormásliget – települések, ahol egyesületünk, a Csepreg Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület mindennapi munkáját ismerik. Jó hírünket vitte az is, hogy immár új Dacia Duster gépkocsinkkal járjuk szolgálatunk helyszíneit.

A felsorolt községek, nemkülönben más együttműködő önkormányzatok igénylik szolgálatainkat, akár egyházi rendezvények ingyenes biztosítását, karitatív akcióinkat. Önkéntes munkánk 3542 órát tett ki.

Az előző esztendő legnagyobb sikere az új gépjármű megvásárlása volt. A Magyar Falu programban elnyert pályázat révén lett meg a rávaló összeg nagyobbik hányada, amit önerőből 500 000 forinttal egészítettünk ki.

Idén is igyekszünk segíteni a rászorulóknak, és szükség

esetén készen állunk az országhatár védelmében való részvételre is.

HORVÁTH ZSOLT

FOTÓ: BENCSIK GÉZA

„Lehár 145” újabb felvonása

A báró Lehár Antal ezredes születésének 145. évfordulóján rendezett emlékvé a szombathelyi Sárkány Boldogasszony székesegyházban ünnepi szentmisével zárult. László Attila ny. alezredes, a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régiójának vezetője ez alkalomból hírlevelünk érdeklődésére elmondta: az emlékvé programjainak egyike, a Lehár 145 teljesítménytúra a BEOSZ elnöksége és nyugat-dunántúli régiója, illetve a 17. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda szervezésével, támogatásával, részvételével valósult meg.

A záró eseményen bejelentették: 2022-ben, Lehár Antal volt alakulata, a cs. és kir. 83. gyalogezred megalakításának 140. évfordulója alkalmából április 22-én (hírlevelünk megjelenése tájkán) az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred lőterén nemzetközi lőversenyre kerül sor a HM és a BEOSZ támogatásával, a Szövetség Nyugat-dunántúli Régiójának szervezésében.

BH-INFORMÁCIÓ

Békeidőben haltak a hazáért

Tíz katona és egy vasutas életét követelte a herendi vasútállomáson 1969. január 31-én bekövetkezett vasúti baleset. Magyarország eddigi legnagyobb vasúti katasztrófájának napján a Szövetség kezdeményezésére a vasútállomás falán elhelyezett emléktáblánál minden évben koszorúzásra kerül sor. Az idei megemlékezésen többek között elhangzott: több mint fél évszázaddal ezelőtt tragikus baleset következtében veszítettük el a hazájukat szolgáló katonafiainkat.

Ismeretes, azon a reggelen a lenti gépesített lövészed katonáit szállító szerelvénybe ütközött a 217. sz. gyorsvonat. A balesetet hibás váltóállítás okozta, a vétkeseket a Legfelsőbb Bíróság elítélte.

E napon Lentiben is megemlékeztek a katasztrófa áldozatairól.

LADISZLAJDESZ LÁSZLÓ NY. ŐRNAGY

FOTÓ: ZATKALIK ANDRÁS

Feri bácsi, gratulálunk!

Az Airbus H145M helikopterflotta teljesé vált. Ezt dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter mondta a napokban az MH 86. Szolnok Helikopter Bázison rendezett programzáró ünnepségen. Az eseményre meghívást kapott közösségünk, a Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesületének két tagja is. Nem véletlenül. A miniszter ugyanis a Honvédelemért Kitüntetett Cím babékoszorúval ékesített fokozatát adományozta tagtársunknak, Emperger Ferenc ny. őrnagynak, aki ez alkalommal vehette át a kitüntetést.

Emperger Ferenc ny. őrnagy a magyar forgószárnyas-képesség kialakításának egyik kiemelkedő személyisége, akinek nagy szerepe volt a helikopter beszerzésével és rendszerbe állításával egy időben a nappali, az éjszakai, az egyszerű és bonyolult időjárás viszonyok közötti vezetés oktatásában.

A forgószárnyas-képesség megszerzésére 1961-ben négy pilótát jelöltek ki, közöttük volt Emperger Ferenc

akkori főhadnagy is. Lengyel tanfolyamuk után nyomban elkezdtek az itthoni helikoptervezetők, első és másodpilóták százainak kiképzését a helikopter harckiképzési utasítás szerint, majd felkészítették őket a hadműveleti repülésekre is. Feri bácsi sebesültszállításra, teherbeemelésre, személyek és eszközök deszantolására, bemutató repülésekre, megengedett manőverek végrehajtására is oktatta a pilótákat.

Az 1970-es tiszai árvíznél mutatott nagyszerű helytállását kevesen ismerik. Akkoriban még nem voltak felkészülve a csörléssel történő külső terhek, személyek mentésére, mégis sikeresen hajtották végre a feladatokat. Több száz ember köszönhette életét a Mi-8-as hajózállománynak, Emperger Ferenc ny. őrnagynak.

Gratulálunk a kitüntetéshez! Jó erőt és egészséget, Feri bácsi!

SOÓS LAJOS, A VREVE ELNÖKE

FOTÓ: SZOVÁTHY KINGA (HONVEDELEM.HU)

Petőfi 200

Petőfi Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából országsszerte megemlékezésekre, tisztelgő programokra kerül sor. Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja csatlakozott a szervezők népes táborához. Kiemelt szerepet vállaltak a „Petőfi nyomában” emléktúrák megtartásában. (2022-ben: Kiskőrös–Pápa, 420 km; Kiskőrös–Debrecen 480 km. 2023-ban: Kiskőrös–Kiskunfélegyháza, 130 km; Kiskőrös–Aszód 280 km.)

Fadgyas István ny. őrnagy, a kiskőrösi klub elnöke lapunk érdeklődésére közölte: terveik között szerepel, hogy a prog-

ramokra invitálják a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület közösségét, az MH 93. Petőfi Sándor Vegyivédelmi Zászlóalj, és a budapesti Petőfi Sándor laktanyában települő MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár katonáit.

(Említsük meg: a jubileumi események „előzeteseként” a dandár által nemrégiben szervezett 29. Katonai Képzőművészeti Alkotótábor és 6. Vajai Honvéd Művésztelep katona és honvédségi alkalmazott művészeinek kiemelt témája Petőfi és költészete volt. A szerkesztő.)

BH-HÍR

Shihan Furkó Kálmán tér

Maradandó emléket állítottak egykori tanítványai, sporttársai, katonabarátai volt mesterük, kiképzőtisztjük, a hetvennégy esztendőskorában elhunyt Shihan Furkó Kálmán ny. ezredes tiszteletére. Shihan Brezovai Sándor (egykori tanítvány) kezdeményezésére, Szentes önkormányzatának támogatásával a városi sportcsarnok előtti emlékpark melletti terület immár a Shihan Furkó Kálmán tér nevet viseli.

A volt hivatásos tiszt kollégák nevében Illés Zoltán ny. őrnagy (az Ejtőernyősök Szolnoki Szervezetének tagja), a tanítványok képviselőjében pedig Shihan Somogyi Zsolt idézték fel példaképük emlékét, majd özvegy Furkóné Marczis Judit és fia, dr. Furkó Kálmán rendőr alezredes leleplezték a Shihan Furkó Kálmán tér táblát (lásd felvételünkön).

(Forrás: honvedelem.hu)

KÉP ÉS SZÖVEG: GALAMBOS SÁNDOR

Hüse Károly emlékezete

Hüse Károly posztumusz őrnagy, a magyar katonai és polgári ejtőernyőzés egyik legendás alakja születésének 82. évfordulóján az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltetésű Dandár katonaközössége tartott szűk körű megemlékezést az Ittebei Kiss József hadnagy Helikopter Bázison települt katonai szervezetek vezetői.

A hajdani MN 3100 (34. Mélységi Felderítő Zászlóalj) ejtőernyősszolgálatának főnöke a 6263. ugrása során, Szolnokon szenvedett tragikus balesetet. Az egykori katonasportoló életútjának felelevenítését követően az alakulatok képviselői koszorúztak Hüse Károly szobránál.

VÉGH KRISZTINA

FOTÓ: BÁNKUTI ZSUZSA

Értéktár (sor)katonai eleme

Az elmúlt esztendőben egyetlen elemmel bővült a szolnoki értéktár, adta hírül a szoljon.hu. A 4. Hadkiegészítő és Toborzó Központ Táncsics utcai épületében található, a HM HIM kezelésében levő, tudományos kutatásra is alkalmas hadkiegészítési szakgyűjtemény (sorkatonai emlékkiállítás) az önkormányzat döntése alapján bekerült a város megőrzendő kincsei közé. Dr. Horváth László, a Szolnok városi Értéktár Bizottság elnöke a hírportálnak elmondta: a katonamúzeumra tett javaslatot örömmel fogadták. A pozitív városi döntést követően a közeljövőben a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Értéktárnak is eleme lehet a hadkiegészítési szakgyűjtemény.

(FORRÁS: SZOLJON.HU)

FOTÓ: MÉSZÁROS JÁNOS

„Egyszázalékos” felhívás

Az idén is rendelkezhetünk az összevont adóalap után befizetett személyi jövedelemadó 1%-áról. Támogató bajtársaink! Ezt legkésőbb 2022. május 20-ig tehetjük meg.

Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége, Budapest, 19021959-1-42

Bajtársainkért Alapítvány, Budapest, 18054891-1-42

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ,

Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület,
Balassi Bálint Bajtársi Egyesület,
Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület,
Dózsa György Honvéd Nyugdíjas Egyesület,
Platthy József Bajtársi Egyesület,
Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub,
Hunyadi János Nyugállományúak Klubja,
Békefenntartók Bajtársi Egyesülete,
Honvéd Sporthorgász Egyesület,
Bem József Bajtársi Egyesület,
Magyar Csendőr Bajtársi Egyesület,
Kispesti Obsitos Fúvószenekei Egyesület,
WAT Magiszterek Védegylete,
Magyar Katonai Logisztikai Egyesület,

DÉL-ALFÖLDI RÉGIÓ,

Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület,
Béri Balogh Ádám Honvéd Klub,
Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományúak Klubja,
Fegyveres Testületek Nyugállományúak Klubja,
Szegedi Bajtársi Klub Közhasznú Szervezet,
Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület,
Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület,
Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete,
Kalocsai Honvéd Kulturális Egyesület (KLKHK),
Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja,
Honvéd Nyugdíjas Klub,
Repülők és Rendvédelmi Bajtársi Egyesülete,

ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓ, Nyíregyháza

Fegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Nyugdíjas Klubja,
Bocskai István Bajtársi Egyesület,
Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület,
Nyíri Honvéd Egyesület,
Szabolcsi Honvéd Műszaki

Hagyományőrző Bajtársi Egyesület,
Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesülete,
Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület,

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ, Szolnok,

Gyöngyös Helyőrségi Nyugállományúak Klubja,
Mátra Honvéd Kaszinó Kulturális Egyesület,
Lenkey-s Bajtársi Egyesület,
Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesület,
Kablaj Lajos Repülő Bajtársi Egyesület,
Gáspár András Bajtársi Egyesület,
Nyugállományúak Egyesülete,
Rendvédelmi Nyugdíjasok Bajtársi Egyesülete,
Magyar Repülők Bajtársi Egyesülete,
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Nyugdíjas Rendőrök Egyesület,
Ejtőernyősök Szolnoki Szervezete,

KÖZÉP-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, Székesfehérvár

Wathay Ferenc Bajtársi Egyesület,
Honvéd Bajtársi Klub Tata,

Budapest

Budapest, 18168145-1-42
Budapest, 19661287-1-41
Vác, 18699959-1-13
Cegléd, 18686940-1-13
Táborfalva, 18689675-1-13
Szentendre, 18707355-1-13
Rétság, 18635566-1-12
Budapest, 18193941-1-41
Budafok, 19624033-1-42
Budapest, 18196470-1-42
Érd, 18704479-1-13
Budapest, 18265606-1-43
Budapest, 18121733-1-42
Budapest, 18720789-1-42

Kalocsa

Kiskunfélegyháza, 18355903-1-03
Csongrád, 18470219-1-06
Békéscsaba, 18375877-1-04
Orosháza, 18384796-1-04
Szeged, 18467482-1-06
Kiskunhalas, 19042295-1-03
Jánoshalma, 18359639-1-03
Kalocsa, 19042312-1-03
Kalocsa, 18358061-2-03
Kiskőrös, 19042099-1-03
Szabadszállás, 18368747-1-03
Kecskemét, 19042271-1-03

Nyíregyháza, 18808982-1-15
Debrecen, 19121303-1-09
Miskolc, 19072869-1-05
Nyíregyháza, 18801387-1-15

Nyíregyháza, 18809794-1-15
Nyírbátor, 18815256-1-15
Kazincbarcika, 19334347-1-05

Gyöngyös, 19132262-1-10
Gyöngyös, 18574887-1-10
Eger, 18584965-1-10
Karcag, 18838491-1-16
Szolnok, 18831470-1-16
Hatvan, 19142481-1-10
Jobbágyi, 18640979-1-12
Salgótarján, 19160205-1-12
Szolnok, 18831566-1-16

Szolnok, 18829060-1-16
Szolnok, 18139297-1-16

Székesfehérvár, 18502923-1-07
Tata, 18608012-1-11

Honvéd Bajtársi Egyesület Sárbogárd,
 Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület,
 Gábor Áron Nyugállományúak Klubja,
 Perczel Mór Honvéd Hagyományőrző Egyesület,
 Klapka György Honvéd Horgász és Környezetvédő Egyesület,
 "Meggyeserdő" Honvéd Nyugdijas Klub,
 Veterán Repülők és Ejtőernyősök Fejér megyei Egyesülete,
 Honvéd Bajtársi Klub Pápa,
 Tatai Tömegsport és Tájfutó Honvéd Sportegyesület,

NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, Szombathely

Vasi Honvéd Bajtársi Egyesület,
 Zalaegerszegi Honvédklub,
 Határőr Nyugdijasok Soproni Egyesülete,
 Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományú Klubja,
 Szombathelyi Határőr Nyugdijasok Egyesülete,
 Kőszegi Nyugállományúak Egyesülete,
 Kismegyeri Napóleon Hagyományőrző Egyesület,
 Gyenesdiási Polgárőr Egyesület,
 Csepreg Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület,
 Nagykanizsai Honvéd Egyesület,
 Határőr és Rendőr Nyugdijasok Nagykanizsai Egyesülete,

DÉL-DUNÁNTÚLI RÉGIÓ, Kaposvár

Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak Klubja,
 Zrínyi Miklós Honvéd Nyugdijas Klub Szekszárd,
 Honvéd Nyugdijas Klub Pécs,
 Bajtársi Egyesület Nagyatád,
 Marcali Bajtársi Egyesület,
 Magyar Veterán Repülők Szövetsége Somogy Megyei Egyesülete,
 MEBSZ,
 MVRSZ,
 Veterán Repülők és Ejtőernyősök Veszprémi Egyesülete,
 HOHE,
 HZSE,

Sárbogárd, 18501269-1-07
 Tapolca, 18936283-1-19
 Várpalota, 18937325-1-19
 Kisbér, 18616693-1-11
 Szomód, 18605600-1-11
 Devecser, 19381071-1-19
 Székesfehérvár, 18493629-1-07
 Pápa, 18927553-1-19
 Tata, 18614828-2-11

Szombathely, 19242983-1-18
 Zalaegerszeg, 18956920-1-20
 Sopron, 18534922-1-08
 Győr, 18970836-1-08
 Szombathely, 18887127-1-18
 Kőszeg, 18895502-1-18
 Kismegyer, 18985476-1-08
 Gyenesdiás, 19282831-1-20
 Csepreg, 18017056-1-18
 Nagykanizsa, 18967872-1-20
 Nagykanizsa, 18961144-1-20

Kaposvár, 18777152-1-14
 Szekszárd, 18854684-1-17
 Pécs, 18321531-1-02
 Nagyatád, 18766671-1-14
 Marcali, 19196284-1-14
 Taszár, 18765553-1-14
 Budapest, 18182147-1-43
 Budapest, 19017080-1-42
 Veszprém, 19382027-1-19
 Budapest, 19638737-1-42
 Budapest, 19805236-1-42

A jogsegélyszolgálat hírei

E sorok írásakor jelentette az MTI: megszűnik a maszkviselési és a koronavírus elleni oltási kötelezettség, kivéve a szociális és az egészségügyi területet, s megszűnnek a védettségi igazolvány használatára vonatkozó szabályok is, mert a járvány ötödik hulláma leszálló ágban van, azonban egy lehetséges 6. hullám is várható.

A helyzet lehetővé teszi, hogy az egyesületek felülvizsgálják alapszabályaikat: megfelelnek-e a hatályos jogi szabályozásnak. Lehetőség van arra is, hogy tisztségviselőik jogi helyzetét megvizsgálják, vagyis lejárt-e megbízásuk, szükséges-e új tisztségviselőket választani.

Az egyesületek alapszabályainak módosításáról néhány gondolatot szeretnék megosztani.

A 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről az egyesületekre vonatkozó jogi szabályozást jelentősen átírta, és az egyesületekre vonatkozó szabályozása időközben ismét jelentősen változott.

A korábbi szabályok szerint létrejött egyesületeknek legkésőbb akkor kell az új szabályokra áttérniük, amikor az alapszabályukat bármely okból módosítják.

A közgyűlésről jegyzőkönyvet és jelenléti ívet kell készíteni. A módosított alapszabályt egységes szerkezetben elkészítve kell formanyomtatványon benyújtani a nyilvántartást vezető törvényszékhez. A formanyomtatványok az alábbi oldalon érhetők el: <http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/civil-nyomtatványok>. Ha tisztségviselőket is választ az egyesület, a tisztségviselőknél az új törvény szerinti feltételekre és kizáró okokra vonatkozó nyilatkozatát is tartalmazó tisztségelfogadó nyilatkozatot is csatolniuk kell. Mintaokmányok a <https://birosag.hu/eljarasok-nyomtatványai/civil-eljarasok-urlopjai/civil-eljarasok-okiratsablonok> oldalon található.

A változásbejegyzést kérheti az egyesület vezetője is, elektronikus vagy postai úton.

A BEOSZ tagszervezetei részére segítség kérhető a +36-20-978-7685 telefonszámon vagy a jogsegely@beosz.hu elektronikus címen.

DR. NÁDASDY JÓZSEF, A JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT VEZETŐJE

DR. NÁDASDY JÓZSEF, A JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT VEZETŐJE

A rezidencia díszőrsége ünnepel

Budapest, főváros két szimbolikus épülete...

Petőfi Sándor laktanya, reggel hat és hét óra között... Alegységünk székhelyére, az MH Támogató Dandár központi objektumába egyre-másra érkeznek be katonáim. Honvéd palotaőreim. Egyik lövész, másik felderítő, harmadik díszelgő vagy épp logisztikus volt Tatán, Debrecenben, Hódmezővásárhelyen és a fővárosban. Nem mindenkinek volt benne a katonakarrierjében ez a budapesti laktanya. Hát még az, hogy Budán, az elnöki palotánál strázsáljanak harmadnaponta. Nekem sem...

Buda várában áll egy impozáns épület. Címe is van: Szent György tér 1–2. Neve és „rangja” is van: Sándor-palota, köztársasági elnöki rezidencia, az elnöki hivatal szűkebb páttriája. Kuriózuma is van: a világörökség eme szeglete januártól úgy hetven magyar katona – honvéd palotaőr – mindennapi szolgálatának színhelye. A palota déli homlokzata a Színház utcára néz, észak felől a Színház köz, nyugat felől meg a Szent György tér határolja, a keleti oldalon alant pedig a Magyar aszszonyok bástyájára, meg az épületnek nevet adó „ördöglovas” paripával megmegjárt lépcsőjére látni...

Tíz esztendeje íródtak e sorok. A Petőfi-laktanyai „reggeli blog” Kiss Ferenc

palotaőr (akkori) alezredesé, a Honvéd Palotaőrség első parancsnokáé. A Szent György téri pedig e sorok írójáé, most folytatom is, megmaradt jegyzeteim szerint.

Buda vára, 1944. október 16-án reggel. A testőrség irodájának ajtaja kivágódott: „...és ott állt előttünk egy vagdalt képű, hatalmas termetű német tiszt..., s végignézve rajtunk, felhorkant:

- Lázár tábornokot keresem.
- Lázár vagyok, de ön kicsoda?
- Skorzeny SS-alezredes.”

A „bemutatkozás” után néhány órával a testőrség megszűnt létezni.

Bangha Ernő testőr őrnagy, a várbeli védőkörlet parancsnokának könyvéből Lázár Károly altábornagy, a magyar királyi testőrség parancsnokának alkalmi vérfagyasztó diskurzusát idéztük. Ma már tudjuk: a hírhedt alezredes nem cseve-

részni, inkább Várat foglalni és a kormányzó fiát elrabolni jött erre-felé. A németek megtámadták a Várat. A kormányzó az ellenállás beszüntetése mellett döntött. Lázár altábornagy fegyverletételre adott parancsot. A testőrség tagjait a frontra vezényelték, a Testőr Lövész Zászlóaljat besorozták a Szent László hadosztályba...

Eltelt azóta hatvanegynéhány év, a Sándor-palotánál ismét katonák, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegységének honvéd palotaőrei szolgálnak. Karjelzésükön jelszavuk: „VITÉZSÉGGEL ÉS HŰSÉGGEL!” Viseléséhez felvételi procedúrán, tisztes szolgálaton, kimagasló elődök, jogelőd magyar királyi testőrség meg nem szűnő emlékezetén át vezet az út.

Tíz esztendő méltó ünnepén mondták: ha önmagukról szólnak, a haza szolgálatáról, a Buda vári kitüntetett feladatokról szólnak, némi büszkeséggel megtoldva: „Vitézségünk nem halványul, hűségünk töretlen...”

(Olvasóink is értesültek arról, hogy az Országgyűlés március 10-én Novák Katalint választotta meg a Magyar Köztársaság új elnökévé, aki május 10-én foglalja el hivatalát a Sándor-palotában... A honvedelem.hu felvételein a palotaőri szolgálat első zászlófelvonása (Szűcs László), és egy „hétköznapi” látható (Nagy Gábor).

M. T. Gy.

